

“Ἔγώ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. ιθ' 6)

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰερουσάλημ: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῷμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. Γ' 63)

Ἔτος 113ον | Νοέμβριος 2023 | 4383

ΤΟ ΨΕΜΑ ΕΙΣΧΩΡΕΙ ΠΑΝΤΟΥ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟ τὸ φαινόμενο, τὸ ἀλλοπρόσαλλο, τὸ ἀντιφατικό, τὸ ἀνακριβές, τὸ διάστροφον ποὺ βλέπουμε στὰ ΜΜΕ. Δὲν πρόκειται γιὰ τὶς μικρὲς ἢ μεγάλες διαφορὲς. Πρόκειται γιὰ τὸ ἴδιο πράγμα ποὺ ὁ ἓνας τὸ βλέπει μαῦρο καὶ ὁ ἄλλος ἄσπρο. Πρόκειται γιὰ τὴ συνειδητὴ διαστρέβλωση τῆς ἀλήθειας, τὴν παραχάραξη καὶ ἀλλοίωση τῆς πραγματικότητας. Δημοσιεύεται σήμερα μιὰ εἴδηση. Περιγράφεται μὲ ὄλες τὶς λεπτομέρειες. Καὶ τὴν ἐπομένην ἔρχεται ἡ διάψευση. Τελείως διαφορετικὰ τὰ πράγματα. Τί νὰ πιστέψει ὕστερα ἀπὸ τόσα καὶ τόσα ψέματα ὁ κόσμος; Ἡ ἀπάντηση; Θὰ ἔπρεπε νὰ ξέρει τὴ νοοτροπία καὶ τὴν τακτικὴ τῶν πολλῶν καὶ νὰ μὴ πιστεύει κανένα. Ὅμως καὶ αὐτὸ εἶναι λύση;

Γιατί φθάσαμε στὸ σημεῖο νὰ κυριαρχεῖ τὸ ψέμα; Ἡ ἀπάτη νὰ ρυθμίζει τὶς κοινωνικὲς σχέσεις, τὸν δημόσιο βίον, τὶς ἐμπορικὲς συναλλαγές, τὴ διπλωματία, τὴν πολιτικὴ. Καὶ μόνο αὐτά; Δὲν γίνεται συχνὰ ρυθμιστὴς τῆς οἰκογενειακῆς μας ζωῆς, γιατί ὄχι, καὶ τῆς προσωπικῆς μας συμπεριφορᾶς; Καὶ τὸ χειρότερο. Συμφιλιωθήκαμε μὲ τὸ ψέμα. Ἐξοικειωθήκαμε μὲ τὴν ἀπάτη. Δὲν ἀντιδρούμε μὲ τὸ γενικότερο ψεύτισμα τῶν ἀξιών. Δὲν ἀνψυχοῦμε μὲ τὸν παραμερισμὸ καὶ τὴν περιφρόνηση τῆς ἀλήθειας ἀπὸ τοὺς ἐπιτήδειους, γιατί ὄχι καμιά φορὰ καὶ ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ἴδιους. Συχνὰ τὸ θεωροῦμε καὶ χρήσιμο γιὰ τὴν τακτοποίηση ὑποθέσεων μας, γιὰ τὸ κοινωνικὸ μας ἀνέβασμα, γιὰ τὴν ἐπιτυχία μας στὴν ἐργασία, στὴ ζωὴ.

Ζοῦμε σὲ μιὰ κοινωνία, σ' ἓνα κόσμον, ποὺ λατρεύει τὸ ψέμα, ποὺ ἔχει ἀνακηρύξει τὸ ψέμα κυρίαρχο ὁδηγό. Παντοῦ εἰσχωρεῖ. Κατόρθωσε νὰ πλαστογραφήσει καὶ αὐτὲς τὶς ἀρετές. Νὰ ψευτίσει τὴν πρώτη καὶ μεγάλη ἀρετὴ, τὴν ἀγάπην. Νὰ κιβδηλοποιήσῃ καὶ νὰ νοθεύσῃ τὴν ἀγάπην, δηλαδὴ ὅ,τι πιὸ ἱερὸ καὶ ἅγιον διαθέτει ὁ ἄνθρωπος. Ὀνομάτισαν ἀγάπην τὴν ἔλξη τοῦ ἐνοστίκτου, τὸ δέλεαρ καὶ τὸ θέλητρο, κάποτε καὶ αὐτὸ τὸ πάθος. Λησιμόνησαν ἢ καὶ διέγραψαν τὴν πηγὴ τῆς, τὸν Θεὸν ποὺ εἶναι ἡ ἀγάπην. Ὑπάρχει πιὸ μεγάλη ἀποτυχία ἀπὸ τὸ νὰ φθαρεῖ καὶ νὰ διαφθαρεῖ ἡ ἀληθινή, ἡ εἰλικρινὴς, ἡ ἐντιμὴ ἀγάπην καὶ νὰ ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ τὴν αἰσθησιακὴ ἐγωιστικὴ ἀγάπην ποὺ μόνο ἀγάπην δὲν εἶναι;

Καὶ ὅλα αὐτὰ γιατί τὸ ψέμα καὶ τὸ ψεύτισμα ἔχουν βαθύτερες ρίζες. Τὸ ψέμα δὲν τὸ προφέρουν ἀπλῶς τὰ χεῖλη. Τὸ προφέρει ἡ ψυχὴ. Προτοῦ φθάσῃ στὰ χεῖλη, ἔχει ξεκινήσῃ ἀπὸ τὸν ἐσωτερικὸν κόσμον. Αὐτὸ τὸ ψεύτισμα τῆς καρδιάς, τὸ ψεύτισμα τοῦ ὅλου ἀνθρώ-

που, ἔπρεπε πιὸ πολὺ νὰ φοβόμαστε. Τὴν ἐξαπάτηση, δηλαδή, τοῦ ἴδιου τοῦ ἑαυτοῦ μας. Ἔτσι εἶναι. Δὲν ἐξαπατᾷ κανεὶς τοὺς ἄλλους, ἀν προηγουμένως δὲν ἔμαθε νὰ ἐξαπατᾷ τὸν ἑαυτό του. Ψεύδεται πρῶτα στὸν ἑαυτό του καὶ μετὰ στοὺς ἄλλους. Δὲν μπορεῖ νὰ πεί κανεὶς τὸ ψέμα στοὺς ἄλλους, ἀν δὲν συνήθισεν νὰ τὸ λέει στὸν ἑαυτό του. Τὸ μυστικὸ εἶναι ἓνα: Νὰ λὲς τὴν ἀλήθειαν στὸν ἑαυτό σου καὶ τότε θὰ δεῖς, ὅτι δὲν μπορεῖς νὰ πείς ψέμα σὲ κανένα. Αὐτὴ εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη ἐπιτυχία στὴ ζωὴ. Ἡ πιὸ μεγάλη νίκη. Νὰ εἶσαι ἀληθινός, τίμιος, εἰλικρινὴς μὲ τὸν ἑαυτό σου. Τὸ ψέμα νὰ μὴν ἔρχεται στὰ χεῖλη καὶ δὲν θὰ ἔρχεται, γιατί τὸ ἀποστρέφεται ἡ ἀδιάφθορη ψυχὴ σου. Νὰ σοῦ εἶναι κάτι τὸ ξένο καὶ ἀποκρουστικόν.

Ἄλλωστε ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι λεπτομέρεια γιὰ τὴν ζωὴν μας. Ἀποτελεῖ βασικὸ στοιχεῖο ψυχικῆς ἰσορροπίας καὶ πνευματικῆς ὀριμότητος. Ἀνώριμες καὶ διχασμένες προσωπικότητες συμβιβάζονται καὶ συμφιλιώνονται μὲ τὸ ψέμα.

Εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα τῶν ἀδυνάτων, τῶν δειλῶν, τῶν χωρὶς ἰσχυρὸν χαρακτήρα. Ἐκείνων ποὺ εἶναι πρόθυμοι νὰ ἀλυσσοδέσουν τὴν ψυχὴν τους μὲ τὰ δεσμὰ τῆς ὑποκρισίας καὶ τῆς ἀπάτης. Τὸ ψέμα ταιριάζει σ' αὐτοὺς ποὺ «τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο» (Β' Θεσσαλ. β' 10). Ἀντίθετα, ἡ ἀλήθεια εἶναι τὸ γνῶρισμα τῶν γενναίων ποὺ δὲν γνωρίζουν τὶς ἔνοχες ὑποχωρήσεις καὶ παραχωρήσεις. Ἀδαμάντινοι χαρακτῆρες. ἔχουν γιὰ σύνθημά τους τὴν βαρυσήμαντη διακήρυξη τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «**Οὐ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας**» (Β' Κορινθ. ιγ' 8). Πόθος μας ἡ ἀλήθεια. Ἀγῶνας μας, ζωὴν μας, ἡ ἀλήθεια. Δὲν κάνουμε τίποτα ἐναντίον τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ προσφέρουμε τὰ πάντα χάριν τῆς ἀληθείας. Φρόνημά μας τὸ θεϊκὸν πρόσταγμα: «**Ἔως τοῦ θανάτου ἀγωνίσατε περὶ τῆς ἀληθείας**» (Σοφ. Σειράχ δ' 28), γιατί ἡ ἀλήθεια εἶναι ἡ ζωὴν μας καὶ ἡ ζωὴν μας εἶναι ἡ ἀλήθεια.

**Τὸ μυστικὸν εἶναι ἓνα:
Νὰ λὲς τὴν ἀλήθειαν στὸν
ἑαυτό σου καὶ τότε θὰ δεῖς,
ὅτι δὲν μπορεῖς νὰ πείς
ψέμα σὲ κανένα. Αὐτὴ εἶναι
ἡ πιὸ μεγάλη ἐπιτυχία στὴ
ζωὴ. Ἡ πιὸ μεγάλη νίκη.
Νὰ εἶσαι ἀληθινός, τίμιος,
εἰλικρινὴς μὲ τὸν
ἑαυτό σου.**

Από τὰ πιὸ μεγάλα προβλήματα τὸ πρόβλημα τοῦ πόνου. Ποιὰ ἡ τοποθέτησή μας; Μᾶς συντρίβει ἢ μᾶς μεταμορφώνει; Μᾶς παραλύει ἢ μᾶς ἀτσαλώνει; Δημιουργεῖ πανικόβλητη φυγὴ ἢ γιγαντώνει τὸ φρόνημα, γιὰ νὰ σταθοῦμε ὀρθοὶ στὰ χτυπήματα τῆς ζωῆς; Ἡ δοκιμασία εἶναι δοκιμασία ἢ ἀποδοκιμασία; Τὴν δεχόμαστε καὶ τὴν χρῆσιμοποιοῦμε ὡς ἐπίσκεψη τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ ἢ ὡς συμφορὰ τῆς ἀδικῆς «μοίρας»;

Καὶ ἡ ἀπάντησή μας; Ἄς ἀφήσουμε νὰ τὴν δώσει ἡ ἴδια ἡ ζωὴ, ἡ ζωὴ ποὺ δὲν φυλακίζεται στὶς σκοτεινὲς σπηλιὲς τῆς ἀπαισιόδοξης ἀπιστίας, ἀλλὰ φωτίζεται ἀπὸ τὸ ἴλαρό φῶς τῆς πίστεως.

Δὲν ἦταν μικρὸ τὸ χτύπημα. Λίγο ἔλειψε νὰ τὸν συντρίψει. Τὸ ὄρυχεῖο, ποὺ ἐργαζόταν, παρὰ λίγο νὰ γίνει ὁ τάφος του. Βγῆκε ἀπὸ ἐκεῖ μέσα, ἀλλὰ πῶς; Παραμορφωμένος, ἀγνώριστος, ἀλλὰ ζωντανός. Ἦταν κι αὐτὸ κάτι σπουδαῖο. Πῶς ὅμως νὰ συμφιλιωθεῖ μετὰ τὴν τωρινὴ του κατάσταση; Πῶς νὰ πείσει τὸν ἑαυτό του; Πῶς νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ περιέργα ἢ ἀδιάκριτα βλέμματα τῶν συνανθρώπων του; Τοῦ κοστίζει. Συχνὰ τὸν πληγώνει. Δὲν εἶναι τόσο τὸ βάρος τῆς παραμορφωτικῆς καμπούρας, ποὺ τὸν πιέζει. Ἡ καταφρόνια πιὸ πολὺ τὸν γονατίζει.

Μιὰ ζωὴ μαρτυρική, θλιμμένη, ποὺ σέρνει μετὰ δυσκολία βαριὰ τὰ βήματά της.

Καὶ στὶς δύσκολες αὐτὲς στιγμὲς τοῦ κρυφοῦ τοῦ πόνου, νὰ στοῦ δρόμο του ἕνα παιδί. Τὸν πλησιάζει. Κάτι θέλει νὰ τοῦ πεῖ. Διστακτικὸς τὸ παρατηρεῖ. Ἐκεῖνο μετὰ συμπάθεια τὸν ρωτᾷει:

—Θεῖε, τί ἔχεις στὴν πλάτη σου;

Εἶναι σίγουρος, πῶς τὸ παιδί ἔχει διάθεση νὰ παίξει μαζί του. Γιατί ὄχι, νὰ τὸν κοροϊδέψει. Παρ' ὅλα αὐτὰ ξεπερνᾷ τὴν πίκρα του καὶ ἀπαντᾷ ἀπλᾶ.

—Τί ἔχω; Μιὰ καμπούρα. Δὲν τὴν βλέπεις;

—Ὦ, ὄχι, λέει τὸ παιδί. Ὁ Θεὸς εἶναι γεμάτος ἀγάπη καὶ δὲν δίνει καμιὰ παραμόρφωση στοὺς ἀνθρώπους. Δὲν ἔχετε μιὰ καμπούρα πάνω στοὺς ὤμους σας. Μιὰ ωραία θήκη ἔχετε πάνω σ' αὐτούς. Μέσα σ' αὐτὴ τὴ θήκη εἶναι κρυμμένα δυὸ ἀγγελικὰ φτερά. Μιὰ μέρα ἡ θήκη αὐτὴ θὰ ἀνοίξει καὶ μετὰ αὐτὰ τὰ φτερά θὰ πετάξετε ὡς τὸν οὐρανό.

Ἡ ἀπάντηση μιᾶς θεοφώτιστης παιδικῆς ψυχῆς ἀνοικτῆς στὰ μηνύματα τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ χριστιανικὴ θεώρηση τοῦ πόνου. Ἡ πιὸ πραγματικὴ ἀντιμετώπισή του. Πόσο διαφορετικὴ ἀπὸ ἐκείνη τῆς θρηνησιολογίας, τῆς μοιρολατρίας καὶ τῆς ἀπελπισίας!

Δυὸ διαφορετικὲς τοποθετήσεις, μπροστὰ στὸν πόνο χαρακτηρίζουν τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Στὶς ἴδιες δοκιμασίες ἄλλοι βλέπουν «καμποῦρες» καὶ ἄλλοι βλέπουν φτερά. Οἱ πρῶτοι σέρνουν θρηνη-

λογώντας τὴ συμφορὰ τους. Σπκῶνουν μετὰ κόπο πολὺ τὴν «καμπούρα» τους.

Βέβαια δὲν εἶναι πάντα μιὰ φυσικὴ ἀναπηρία. Μπορεῖ νὰ εἶναι μιὰ ἄλλη ἔλλειψη διανοητικῆς, πνευματικῆς. Μπορεῖ νὰ εἶναι μιὰ στέρψη. Τὸ χάσιμο τῆς υγείας. Μιὰ ἀποτυχία στὶς σπουδές. Μιὰ συναισθηματικὴ ἀπογοήτευση. Μιὰ προδοσία τῆς φιλίας. Μιὰ ἀναπάντεχη ἀχαριστία. Ὅνειρα ποὺ διαψεύδονται. Ἀπὸ τὴν ἐπιτυχία στὴν ἀποτυχία. Ἀπὸ τὴν δόξα στὴν ἀφάνεια. Ἀπὸ τὸ προσκῆνιο στοῦ περιθώριου. Ἀπὸ τὴν ἐντυπωσιακὴ ἐπαγγελματικὴ καριέρα, γεμάτη πλοῦτη, μεγαλεῖο καὶ δόξα στὴν ἀναπάντεχη χρεοκοπία.

Καμποῦρες ἢ φτερά; Τὶς βλέπουν ὡς «καμποῦρες» καὶ κυρτώνεται ἡ ζωὴ τους καὶ στραβώνει ἡ σπονδυλικὴ στήλη τῆς ἀξιοπρέπειάς τους καὶ χάνει τὸ βλέμμα τους τοὺς ἀνοιχτοὺς ὀρίζοντες τῆς πίστεως, οἱ συγκύπτουσες ψυχὲς τῆς ἀπιστίας. Ἡ θεώρησή τους εἶναι πρόσκαιρη καὶ πολὺ περιορισμένη. Βλέπουν μόνο τὴ σκοτεινὴ πλευρὰ τῆς ζωῆς. Παρατηροῦν τὸ κέντημα μονάχα ἀπὸ τὴν ἀνάποδὴ του ὄψη. Γι' αὐτὸ καὶ βλέπουν τὴν ἀταξία, τὴ σύγχυση, τὴν παραμόρφωση. Βλέπουν τὴ συντριπτικὴ ἀποτυχία, τὴν ἀνεπανόρθωτη συμφορὰ.

Οἱ παρεξηγήσεις τῶν φίλων, οἱ συκοφαντίες τῶν ἐχθρῶν, ἀγιάτρευτες πληγές. Ἡ ἀποτυχία στὶς σπουδές, στὶς ἐπιχειρήσεις, ὁ κλονισμὸς τῆς υγείας, τὸ χάσιμο τῆς περιουσίας, ἐκλαμβάνονται ὡς τρομερὴ συμφορὰ. Ἡ συναισθηματικὴ ἀπογοήτευση, ἀφορμὴ αὐτοκτονίας. Ὁ θάνατος, παντοτινὴ ἐκμηδένιση, ἀνυπόφορη δυστυχία.

«Καμποῦρες» οἱ δοκιμασίες γιὰ τὶς κυρτωμένες ψυχές. Φτερά γιὰ τὶς ἀναστημένες. Δὲν ἀρνοῦνται νὰ ἀτενίσουν τὸν πόνο. Δὲν γνωρίζουν τὴ μέθοδο τῆς φυγῆς ἢ ὑπεκφυγῆς. Ἀτενίζουν τὴ ζωὴ καὶ στὶς πιὸ δραματικὲς τῆς στιγμῆς καὶ στὶς πιὸ σκοτεινὲς τῆς φάσεις, μετὰ τὸ φῶς τῆς πίστεως, μέσα ἀπὸ τὸ πρίσμα τῆς αἰωνιότητος. Δὲν ὑπομένουν ἀπλῶς καρτερικά. Ἀντιμετωπίζουν ἀγωνιστικά. Δέχονται τὶς δοκιμασίες μετὰ πίστη στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ τὶς μεταμορφώνουν. Μεταβάλλουν τοὺς πειρασμοὺς σὲ μαρτυρία. Χριστοκεντρικὴ ἢ θεώρησή τους. Γνωρίζουν, πῶς δὲν μποροῦν νὰ εἶναι κοινωνοὶ τῆς «**παρακλήσεως**» τοῦ Χριστοῦ, ἂν δὲν γίνονται καὶ κοινωνοὶ τῶν «**παθημάτων**» του.

Ὁ θάνατος θεωρεῖται ἡ πιὸ μεγάλη συμφορὰ; Ἡ πίστη παίρνει τὴν τραγικότητα τοῦ θανάτου καὶ τὴν μεταμορφώνει σὲ θρίαμβο ζωῆς. Ὅταν οἱ δοκιμασίες χτυποῦν τὸν πιστὸ ἢ ὁ θάνατος τὸν ἀπειλεῖ καὶ τότε τίποτα δὲν τὸν φοβίζει. Πίσω ἀπὸ τὸν Γολγοθᾶ βλέπει τὴν Ἀνάσταση καὶ πέρα ἀπὸ τὸν θάνατο τὴν αἰωνιότητα. Μοιάζει μετὰ τὸ πτηνὸ, ποὺ κάθεται πάνω στοῦ κλαδὶ καὶ ὅταν τὸ προσβάλλει ὁ ἄνεμος, ἔτοιμο νὰ πετάξει, τιτιβίζει: Κλόνισέ με, δὲν φοβᾶμαι, ἔχω φτερά.

Η ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΕΤΩΝ

Εἶπαν πὼς ἡ εὐγνωμοσύνη εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη ἀρετὴ καὶ ἡ ἀχαριστία ἡ πιὸ μεγάλη κακία. Καὶ μιὰ ἔκφραση τῆς εὐγνωμοσύνης εἶναι τὸ πηγαῖο εὐχαριστῶ. Ἐνα «εὐχαριστῶ», γι' αὐτὸν ποὺ τὸ προφέρει μὲ τὴν καρδιά του καὶ ἀποτελεῖ ἔκφραση τῆς ψυχῆς του, δείχνει χαρακτῆρα ἀνώτερο, εὐαίσθητο. Ἡ εὐγνωμοσύνη ποὺ ἐκφράζεται δὲν εἶναι ἀπλῶς μιὰ ἀρετὴ. Εἶναι ἕνα σύνολο ἀρετῶν. Βλαστάνει σὲ καρδιὰ καλλιεργημένη, **«γῆ ἀγαθὴ»**, ποὺ δέχεται τὸν σπóρο τῆς ἀγάπης καὶ τὸν πολλαπλασιάζει. Ἀκριβῶς γιὰτὶ ἐνθαρρύνει τὴν ἀγαθοεργία. Κάνει εὐκόλο τὸ πολύμοχθο ἔργο τῆς ἀγάπης. Ὅσο ἡ εὐγνωμοσύνη διευκολύνει τὸ ἔργο τοῦ φιλάνθρωπου, τόσο ἡ ἀχαριστία τοῦ τὸ δυσκολεύει. Χρειάζεται ὑπεράνθρωπη προσπάθεια, γιὰ νὰ μπορεῖ κανεὶς νὰ συνεχίσει νὰ εὐεργετῆ ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἀχαριστία.

Ἐνα γεγονός ἀπὸ τὰ πολλὰ εἶναι χαρακτηριστικό: «Περίμενε νὰ τοῦ ποῦν “εὐχαριστῶ”. Δὲν τοῦ εἶπαν. Τοῦ ἔδωσαν εἴκοσι εὐρῶ καὶ νόμισαν πὼς ἔβγαλαν τὴν ὑποχρέωση. Ἀλλὰ τὸ παιδί -ἕνα ἀγόρι δεκατριῶν ἐτῶν- ἔμεινε μὲ τὸ παράπονο». Καὶ γράφει: «Εἶμαι μαθητής. Τὴν Παρασκευὴ τὸ βράδυ, τρέχοντας ἀπὸ τὸ σχολεῖο μου, γιὰ νὰ πάω στὸ φροντιστήριο, βρῆκα στὸ δρόμο ἕνα πορτοφόλι μὲ ἑξακόσια εὐρῶ. Τί νὰ ἔκανα; Ἄρχισα νὰ τρέχω πρὸς τὸν πολὺ, γιὰ νὰ προλάβω νὰ δώσω τὰ χρήματα, ἀλλὰ καὶ τὸ φροντιστήριο. Παρέδωσα τὸ πορτοφόλι στὶς 7.20 στὸ Ἀστυνομικὸ Τμήμα. Κατόπιν μὲ συνόδεψε ἕνας ἀστυνομικὸς καὶ πήγαμε νὰ δώσουμε τὰ χρήματα στὸν κύριο ποὺ τὰ εἶχε χάσει. Ἦταν ἡ γυναίκα του. Πῆρε τὰ χρήματα καὶ μοῦ πρόσφερε εἴκοσι εὐρῶ. Ἐγὼ δὲν ἤθελα τὰ χρήματα. Ἦθελα νὰ μοῦ τηλεφωνήσει ὁ κύριος, γιὰ νὰ μοῦ πεῖ ἕνα “εὐχαριστῶ”. Δὲν μοῦ τηλεφώνησε. Στενοχωρήθηκα...»

Ἐγραφε ὁ γνωστὸς συγγραφέας Κρόνιν γιὰ παρόμοια περίπτωση: «Ἐχομε ὅλοι μας ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ λέξη εὐγνωμοσύνης ποὺ νὰ ἀναγνωρίζει τὶς καλὲς μας πράξεις. Τίποτε δὲν συντελεῖ πρὸς τὸ νὰ καταπνίξει τὸ πνεῦμα τῆς καλοσύνης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης ἀπὸ τὴν ἀχαριστία». Καὶ συνεχίζει:

«Σὲ περασμένο πόλεμο ἡ μητέρα ἑνὸς Ἀμερικανοῦ ἀλεξιπτωτιστῆ πῆρε ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸ γιό της ποὺ τῆς ἔλεγε, ὅτι μιὰ γυναίκα τὸν περιέθαλψε, πληγωμένο καὶ πεινασμένο καὶ τὸν ἔκρυψε ἀπὸ τοὺς Γερμανούς. Λίγους μῆνες ἀργότερα -ἀλίμονο- ὁ νέος στρατιώτης σκοτώθηκε σὲ μιὰ ἐπίθεση στὶς Ἀρδέννες. Ἡ μητέρα του ὅμως, παρὰ τὸν θάνατό του, προχώρησε στὴν ἐκπλήρωση μιᾶς ἐπιθυμίας. Δυὸ χρόνια συνέχεια ἔκανε οἰκονομίες καὶ μάζευε χρήματα, γιὰ νὰ μπορέσει νὰ διασχίσει τὸν Ἀτλαντικὸ καὶ νὰ φθάσει στὴν πόλη ποὺ τῆς ἀνέφερε ὁ γιός της στὸ γράμμα του. Ὅχι χωρὶς κόπους βρῆκε τὸ πρόσωπο, ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ἄσυλο -ἦταν ἡ γυναίκα ἑνὸς φτωχοῦ ἀγρότη- καὶ τῆς ἔδωσε δειλὰ ἕνα μικρὸ πακέτο. Εἶχε μέσα ἕνα χρυσὸ ρολοῖ ποὺ ὁ γιός της εἶχε πάρει βραβεῖο τὴν ἡμέρα

ποὺ πῆρε τὸ ἀπολυτήριό του. Ἦταν τὸ πιὸ πολύτιμο ἀντικείμενο ποὺ εἶχε ποτὲ ἀποκτήσει. Αὐτὸ τὸ δεῖγμα τῆς μητρικῆς εὐγνωμοσύνης συγκίνησε τόσο πολὺ τοὺς Νορμανδούς, ὥστε ἔγινε θρύλος σὲ ὀλόκληρη ἐκεῖ τὴν περιοχὴ».

Μεγαλεῖο καὶ μικρότητα. Τὸ μεγαλεῖο τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ ἡ μικρότητα τῆς ἀχαριστίας. Ὅση συγκίνηση προκαλεῖ ἡ πρώτη, τόση ἀποστροφή δημιουργεῖ ἡ δεύτερη. Ὅσο ὁμορφαίνει ἡ ζωὴ μὲ τὴν ἀνωτερότητα τῆς εὐγνωμοσύνης, τόσο ἀσχημίζει μὲ τὴν κατάπτωση τῆς ἀχαριστίας. Ὁ ἄνθρωπος τῆς εὐγνωμοσύνης εἶναι συμπαθὴς, ὁ χαριτωμένος ἄνθρωπος, δείχνει τὴν ψυχικὴ του εὐγένεια καὶ τὸν πνευματικὸ του πλοῦτο, ἐνῶ ὁ ἀχάριστος, ἀποκρουστικὸς τύπος, κοινωνικὰ ἐπικίνδυνος, ἀποκαλύπτει μὲ τὴν ἀχαρακτῆριστη συμπεριφορὰ του, τὴν ἠθικὴ ἀθλιότητα, τὴν πέτρινη καὶ φτωχὴ καρδιά του. Αὐτὸ φαίνεται ἰδιαίτερα, ὅταν ἡ ἀχαριστία ἀναφέρεται στὸν πιὸ μεγάλο Εὐεργέτη μας, τὸν Δημιουργό, Προνοητὴ καὶ Πατέρα μας, τὸν Θεό. Ἡ ἄρνηση εὐγνωμοσύνης στὸν Θεὸ φανερώνει ψυχικὴ ἔλλειψη. Δείγμα ἐγωπάθειας καὶ ὑπερτροφικοῦ ἐγωισμοῦ.

Πόσο ἐκφραστικὸ τὸ συμπέρασμα τοῦ Κρόνιν γιὰ τὸν ἀνθρώπινο ρόλο τῆς εὐγνωμοσύνης στὴν καθημερινή μας ζωὴ: «Λοιπὸν, ἄς μὴ φοβόμαστε νὰ ἐκδηλώνουμε τὴν εὐγνωμοσύνη μας καὶ ἄς μὴν ξεχνᾶμε πὼς στὸ χαμόγελό μας, στὶς εὐχαριστίες μας, στὶς ἀποδείξεις τῆς εὐγνωμοσύνης μας, θὰ στηρίξουν οἱ συνάνθρωποὶ μας τὴν στάση τους ἀπέναντι στὴ ζωὴ».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ!

Ἡ διεύθυνση γραμματείας - ἀλληλογραφίας τοῦ περιοδικοῦ μας ἄλλαξε. Μπορεῖτε νὰ ἐπικοινωνεῖτε πλέον μαζί μας στὴ νέα μας ταχυδρομικὴ διεύθυνση:

Περιοδικὸ “ΖΩΗ”

Καρύτση 14
105 61 Ἀθήνα

Τὸ τηλεφῶνό μας 2106428331 καὶ ὁ ἀριθμὸς fax 2106463606 θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ λειτουργοῦν μόλις ὀλοκληρωθεῖ ἡ διαδικασία μεταφορᾶς τῶν γραμμῶν ἀπὸ τὸν πάροχο τηλεφωνίας μας.

Εὐχαριστοῦμε.

«Ίδετε πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται. Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτετμημένοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῶνται. Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἔμοι κόσμος

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ε΄ ΔΟΥΚΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γαλ. στ' 11-18

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιστ' 19-31

ἑσταύρωται καὶ γὰρ τῷ κόσμῳ. Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. Καὶ

ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν».

ΝΕΟΙ ἈΝΘΡΩΠΟΙ

«Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις».

Ὅλοι μας λίγο πολὺ αἰσθανόμαστε τὴν ἀνάγκη μιᾶς ἀλλαγῆς, μιᾶς ἀνανέωσης. Ἡ καθημερινὴ ζωὴ μὲ τὰ προβλήματά της, τὶς δυσκολίες της καὶ ἡ προκλητικὴ ἄμαρτία ποὺ ὑπάρχει γύρω καὶ μέσα μας γεμίζουν μὲ τοξίνες τὸν πνευματικὸ μας ὄργανισμό. Ἀνάγκη ἐπιτακτικὴ λοιπὸν γιὰ ἀνανέωση καὶ ἀνακαίνιση τοῦ ἑαυτοῦ μας. Γι' αὐτὸ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ποὺ ἔγινε **«καινὴ κτίσις»**, καινούργιος ἄνθρωπος γνωρίζοντας τὸν Χριστό, μᾶς γράφει χαρακτηριστικὰ στὴν πρὸς Γαλάτες ἐπιστολή του: Στὴ νέα κατάσταση τῆς πνευματικῆς ζωῆς ποὺ προσφέρει ὁ Χριστὸς δὲν ἔχει καμιά δύναμη οὔτε ἡ περιτομὴ οὔτε ἡ μὴ περιτομὴ, ἀλλὰ ἰσχύει ἡ νέα πνευματικὴ δημιουργία καὶ ἀνακαίνιση ποὺ προσφέρεται ἀπὸ τὸν Χριστό. Ἄλλαξε ριζικὰ ἡ ζωὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου γνωρίζοντας προσωπικὰ τὸν Χριστό. Νεκρώθηκε ὁ παλαιὸς ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτίας καὶ ἔγινε ὁ καινούργιος ἄνθρωπος, ὁ Ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ. Ἐγινε **«καινὴ κτίσις»**.

Α. ΑΛΛΑ ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ «ΚΑΙΝΗ ΚΤΙΣΙΣ»;

«Καινὴ κτίσις» εἶναι ἡ πνευματικὴ ἀναγέννηση καὶ ἀνακαίνιση τοῦ ἀνθρώπου ποὺ προσφέρει ὁ στενὸς σύνδεσμός μας μὲ τὸν Χριστό.

«Καινὴ κτίσις» γίνεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἀποβάλει ἀπὸ πάνω του τὸν παλαιὸ ἄνθρωπο τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς φθορᾶς. Τὰ πάθη του, τὶς ἀδυναμίες του, τὶς κακὲς συνήθειές του. Πρότυπό μας, ὑπόδειγμα πρὸς τὸ ὅποιο πρέπει νὰ κατατείνουμε καὶ νὰ μιμούμαστε, ὁ Χριστός.

Εἶναι ὁ νέος ἄνθρωπος, **«ὁ νέος Ἀδάμ»**. Γι' αὐτὸ καὶ μᾶς προτρέπει σὲ ἄλλο κεφάλαιο τῆς ἐπιστολῆς του ὁ ἀνακαινισμένος Παῦλος, νὰ ντυθοῦμε τὸν Χριστό. **«Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδώσασθε»** (Γαλ. γ' 27).

Αὐτὸ σημαίνει μιὰ ριζικὴ ἀλλαγὴ στὴν ὑπαρξὴ μας. Δηλαδὴ νὰ ἔχουμε **«νοῦν Χριστοῦ»** (Α' Κορινθ. β' 16). Καινούργιο νοῦ. Καινούργιες σκέψεις. Ὅχι ἁμαρτωλὲς καὶ σκουριασμένες ιδέες. Νὰ μὴ δίνουμε

σημασία σὲ ἀνοησίες καὶ λογισμοὺς ποὺ μᾶς φέρνει ὁ Διάβολος. Νὰ μὴ δίνουμε ἐμπιστοσύνη σὲ ιδέες παρὰξενες τοῦ κόσμου, ποὺ εἶναι μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό. Νὰ παίρνομε καινούργιες ἀποφάσεις καὶ σκέψεις ἀπὸ τὴν Καινὴ Διαθήκη, τὴν καινούργια Διαθήκη.

Β. ΠΩΣ ΟΜΩΣ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Η «ΚΑΙΝΗ ΚΤΙΣΙΣ»;

Πρῶτα-πρῶτα μὲ τὸ Ἅγιο Βάπτισμα. Νὰ ἀξιοποιήσουμε τὸ μυστήριό τοῦ Βαπτίσματος ποὺ λάβαμε ὡς νήπια. Νὰ τηροῦμε τὶς ὑποσχέσεις ποὺ δόθηκαν στὸν Κύριο ἀπὸ τὸν ἀνάδοχό μας. Νὰ ζοῦμε ἄξια, κατὰ τὸ δυνατόν, τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος καὶ τοῦ ἁγίου Χρίσματος ποὺ ἔχουμε πάρει. Ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνεῖ αὐτὸ χρειάζεται καὶ τὸ μυστήριό τῆς μετάνοιας καὶ ἐξομολόγησης. Πῶς θὰ βγάλουμε τὰ λερωμένα ρούχα τῆς ἁμαρτίας καὶ θὰ καθαριστοῦμε ἀπὸ τοὺς λεκέδες τῶν παθῶν μας, ἂν δὲν λάβουμε τὸ λουτρὸ τῆς μετάνοιας; Εἶναι **«λουτρὸν παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου»** (Τίτ. γ' 5).

«Καταλεῖψαι τὸ πρότερον» μᾶς λέει ὁ ἅγιος Ἰσαὰκ ὁ Σῦρος. Νὰ ἐγκαταλείψουμε ὅλα τὰ ἁμαρτωλὰ προηγούμενα. Νὰ γίνεῖ μέσα μας ἡ **«ἄνωθεν γέννησις»** (Ἰωάν. γ' 3), γιὰ τὴν ὁποία ἔκανε λόγο ὁ Κύριος στὸν Νικόδημο. Νὰ πραγματοποιηθεῖ μέσα μας ἡ ὑπόσχεση τοῦ Θεοῦ: **«Καρδίαν καινὴν καὶ πνεῦμα καινὸν δώσω ὑμῖν καὶ ἀφελῶ τὴν καρδίαν τὴν λιθίνην... καὶ δώσω ὑμῖν καρδίαν σαρκίνην»** (Ἰεζεκιήλ λστ' 26). Καινούργια καρδιά, νέο πνεῦμα, ἀφαίρεση τῆς πέτρινης καρδιᾶς καὶ στὴ θέση της σάρκινη, πονετικὴ καρδιά.

Ἔτσι ἡ παντοδύναμη χάρις τοῦ Θεοῦ, μὲ τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας, τὴ μετάνοια, τὴ θεία Εὐχαριστία, ἀλλὰ καὶ τὴ θερμὴ προσευχὴ, καθαρίζει τὸν ρύπο τῆς ψυχῆς, θανατώνει τὴν ἁμαρτία, ζωογονεῖ τὰ σπέρματα τῆς ἀρετῆς καὶ ἀρχίζει ἡ καινούργια ζωὴ.

«Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει.

Ἐκαστος καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Δυνατὸς δὲ ὁ Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ Ἡ' ΛΟΥΚΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Β' Κορ. θ' 6-11
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ι' 25-37

ἀγαθόν, καθὼς γέγραπται· ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν· ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσει καὶ πληθύνει τὸν σπῶρον ὑμῶν καὶ αὐξήσει τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν· ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ».

ΝΑ ΔΙΝΟΥΜΕ ΚΑΙ ΝΑ ΛΑΜΠΕΙ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΑΣ

«Ἰλαρὸν δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός».

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Παῦλος στὴν ἀποστολικὴ περικοπὴ μᾶς καλεῖ νὰ δίνουμε ἀπλόχερα σὲ ὅσους ἔχουν πραγματικὴ ἀνάγκη, σὲ φίλους, γνωστούς, ὁμοεθνεῖς μας, ἀλλὰ καὶ ἄλλοεθνεῖς.

Καὶ μᾶς ἀπευθύνει αὐτὸς τὴν προτροπὴ, διότι δυστυχῶς, μερικὲς φορὲς καὶ τοὺς πιστοὺς ἀκόμα, τοὺς κυριεύει ἡ τσιγγουνιά. Προσφέρουν μὲ λύπη ἢ ἀπὸ ἀνάγκη καὶ ὄχι μὲ προθυμία καὶ χαρὰ. Ὑπολογίζουμε πολὺ πόσα θὰ δώσουμε σ' ἓναν ἔρανο, σὲ μία φιλανθρωπικὴ ἢ ἱεραποστολικὴ προσπάθεια, γιὰ τοὺς πιὸ ἀδύνατους οἰκονομικὰ ἢ νὰ στείλουμε τροφίμα καὶ ἄλλα εἶδη στοὺς σκληρὰ δοκιμαζόμενους ἀδελφούς μας. Καὶ μερικὲς φορὲς οὔτε ἐλάχιστα δὲν δίνουμε, μὲ χίλιες-δύο δικαιολογίες. Σ' αὐτὲς τὶς προσπάθειες ὅλοι μποροῦμε μὲ «**ἰλαρότητα**» νὰ συμμετέχουμε. Καὶ ἂς μὴ ξεχνᾶμε καὶ τὸ ἀσήμαντο «**δίλεπτο**» τῆς χήρας, ποὺ ἀπετέλεσε μιὰ ἀπὸ τὶς σημαντικότερες προσφορὲς ἐλεημοσύνης, ὥστε νὰ τὸ ἐπαινέσει κι αὐτὸς ὁ Κύριος.

Κι ἀκόμα κάτι: Ἡ ἀπλοχεριά, τὴν ὥρα ποὺ δίνουμε στὸν πονεμένο, στὸν ἀνάπηρο, ποὺ στέλνουμε τὴ βοήθεια στοὺς πλημυροπαθεῖς, στοὺς ἐμπόλεμους, στοὺς ξεριζωμένους, στοὺς πρόσφυγες, νὰ μὴ εἶναι κάτι ποὺ τὸ κάνομε ἐξ ἀνάγκης. Ἡ διότι μᾶς τὸ ζητοῦν. Ἡ ἐπειδὴ δίνει καὶ ὁ φίλος μας, ὁ συγγενής

μας, ὁ γείτονάς μας. Νὰ βοηθᾶμε τὸν ἄλλο μὲ ὅλη μας τὴν καρδιά. Προτοῦ νὰ ἀνοίξουμε τὴν «παλάμη» γιὰ νὰ δώσουμε, νὰ ἔχουμε ἀνοίξει τὴν καρδιά μας. Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ ἐκεῖνον, ποὺ δίνει μὲ πρόσχαρη διάθεση.

Ἡ σκέψη αὐτὴ πρέπει νὰ διώχνει τὴ σκυθρωπότητα ἀπὸ τὸ πρόσωπό μας, τὸ σφίξιμο ἀπὸ τὴν καρδιά μας, ὅταν δίνουμε ἓνα χρηματικὸ ποσὸ ἢ μερικὰ εἶδη, τροφίμα, ρούχα, στὸν ταλαιπωρημένο «**πλησίον**» μας. Ἄς λάμψει τὸ πρόσωπό μας, ὅταν δίνουμε. Ἄς ἀκτινοβολεῖ ἀπὸ χαρὰ.

Χαρούμενη ἐλεημοσύνη, φαῖδρὸ πρόσωπο ποὺ δίνει, εἶναι ὅ,τι πιὸ ὁμορφο! Βοηθᾷ καὶ ἐνισχύει καὶ ἐκεῖνον ποὺ παίρνει, ἀλλὰ πρωτίστως καὶ κυρίως, τραβάει σὰν μαγνήτης τὴ θεῖα ἀγάπη καὶ εὐλογία.

Ὁ κάθε πιστὸς ποὺ σκορπᾷ τὰ ἀγαθὰ του στοὺς πάσχοντες ἀδελφούς, γίνεται ἄξιος μιᾶς ἰδιαίτερης εὐλογίας. Ἡ κάθε προσφορὰ του γράφεται στὰ βιβλία τοῦ Θεοῦ καὶ χαρίζει κάθε ἀγαθὸ στὸν ἐλεήμονα.

Μάπως ὁ ἴδιος ὁ Κύριος δὲν μᾶς τὸ ἔχει τονίσει στὴν περικοπὴ τῆς ἔσχατης Κρίσης; Θὰ κερδίσουν τὴν αἰωνιότητα ὅσοι βρέθηκαν κοντὰ στὸ φτωχό, στὸν ἄρρωστο, στὸν φυλακισμένο. Ἐνῶ ὅσοι φάνηκαν σκληροί, ἀνελεήμονες, ὀδηγοῦνται στὴν αἰώνια καταδίκη...

Νά, λοιπόν, τὸ καθῆκον μας. Νὰ ἐλεοῦμε. Νὰ σκορπίζουμε. Νὰ δίνουμε. Νὰ δίνουμε χωρὶς ὑπολογισμούς, μὲ «**ἰλαρότητα**». Μόνο ἔτσι θὰ φανοῦμε ἄξιοι τοῦ ὀνόματός μας: Χριστιανοί!

Σήμερα ἔρχεται ὁ ἀπόστολος Παῦλος καὶ μᾶς τονίζει ὅτι ὅποιος σκορπᾷ τὸ σπῶρο μὲ τσιγγουνιά, εἶναι φυσικὸ νὰ τοῦ ἀποδώσει καὶ ἡ γῆ μὲ τσιγγουνιά. Γι' αὐτὸ ὁ γεωργὸς σκορπᾷ ἀφθονοῦς τὸ σπῶρο, ποὺ χρειάζεται ἡ γῆ, γιὰ νὰ καρποφορήσει πλουσίως.

Σπορὰ εἶναι καὶ ἡ ἐλεημοσύνη. Σπορὰ στὸ χωράφι τοῦ Θεοῦ. Γιατί, λοιπόν, νὰ διστάζουμε νὰ δώσουμε σὲ ὅσους ἔχουν ἀνάγκη, σὲ ἀδελφούς μας ἀνάπηρους, ἄρρωστους, σὲ πολύτεκνες οἰκογένειες ποὺ ζοῦν δύσκολα, σὲ ἰδρύματα τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ πόνου. Ἄν οἱ γεωργοί, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπάρχει φόβος νὰ πάει χαμένος ὁ σπῶρος τους ἀπὸ τὴ θεομηνία, δὲν διστάζουν νὰ τὸν ρίξουν, θὰ διστάσουμε ἐμεῖς; Ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι ἡ μόνη σπορὰ ποὺ δὲν φοβᾶται καμιὰ καταγίδα, καμιὰ καταστροφὴ. Θὰ ἀποδώσει τὸν πλούσιον καρπὸ τῆς στὸν καιρὸ τῆς.

Τὸ ἐλεύθερο κάλεσμα τοῦ Χριστοῦ

«Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς κανένα δὲν ὑποχρεώνει νὰ τὸν ἀκολουθήσει. Καλεῖ ἀλλὰ δὲν ἐξαναγκάζει. Θὰ ἤθελα τὴν ἀποψή σας γιὰ τὴ μεταστροφή τοῦ Σαύλου ἢ Σαοῦλ, τοῦ μετέπειτα ἀποστόλου Παύλου. Ὁ ἴδιος δὲν εἶχε κάνει κάτι γιὰ τὴ νέα του πορεία. Τὸ ἀντίθετο. Γεμάτος ἀπὸ αἰσθήματα “ἀπειλῆς καὶ φόνου” κατὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου πήγαινε στὴ Δαμασκὸ μὲ σκοπὸ νὰ φέρει δεμένους στὴν Ἱερουσαλὴμ ὅσους ἔβρισκε νὰ ἀνήκουν στὸν Ἰησοῦ. Ὁ διωγμὸς τῆς νεοσύστατης Ἐκκλησίας ἦταν στὴν προτεραιότητά του. Δὲν ἐπεδίωξε, ἐπομένως, ὁ Σαῦλος νὰ πλησιάσει καὶ νὰ γνωρίσει τὴ νέα θρησκεία τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ, ὁ Χριστὸς τὸν σταμάτησε ἀπὸ τὸ θεοκτόνο ἔργο του, γιὰ νὰ τὸν χρησιμοποιήσει στὴ συνέχεια ὡς Ἀπόστολό Του. Τὸ συμπέρασμα, λοιπόν, εἶναι πὼς ἡ πνευματικὴ ἀλλαγὴ μας δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μᾶς, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν Θεὸ πὺ εἶναι παντοδύναμος καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ ἀντισταθεῖ...»

“Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἡ θέληση τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ σωτηρία ὄλων τῶν ἀνθρώπων. Γι’ αὐτὸ ἄλλωστε παρέδωσε τὸν μονογενῆ υἱὸ Του στὸν ὀδυνηρὸ καὶ ἐπονειδιστὸ σταυρικὸ θάνατο, «ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλῃται, ἀλλ’ ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάν. γ’ 16). Ἡ ἀπέραντη ἀγάπη Του «πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθεῖν» (Α’ Τιμοθ. β’ 4). Κανένα δὲν ἀπορρίπτει. Καὶ τὸν πιὸ τρομερὸ διώκτη καὶ μεγάλο ἁμαρτωλὸ ἀναζητεῖ, γιὰ νὰ τοῦ προσφέρει τὴ σωτηρία. Ἔτσι ἔγινε καὶ μὲ τὸν Σαῦλο τὸν μετέπειτα ἀπόστολο τῶν Ἑθνῶν. Ἔτσι ἔγινε καὶ γίνεται καὶ μὲ τὰ ἀναρίθμητα πλήθη τῶν ἀνθρώπων πὺ κλήθηκαν κάποια στιγμὴ νὰ ἐπιστρέψουν «ἀπὸ σκοτόους εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν...» (Πράξ. κς’ 18). Ὁ Παῦλος δὲν δέχθηκε ἄβουλα καὶ μοιρολατρικὰ τὴν κλήση του. Τὴν ἀποδέχθηκε συνειδητᾶ. Ἔθεσε καίρια ἐρωτήματα καὶ πῆρε οὐράνιες ἀπαντήσεις. Μποροῦσε καὶ νὰ ἀρνηθεῖ τὸ κάλεσμα. Νὰ τὸ ἀπορρίψει. Κανένας δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ὑποχρεώσει καὶ νὰ τὸν ἀναγκάσει νὰ τὸ δεχθεῖ. «Οὐκ ἐγενόμενν ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ» (Πράξ. κς’ 19) λέει στὸν βασιλιὰ Ἀγρίππα, πὺ σημαίνει, πὼς ἂν ἤθελε μποροῦσε νὰ ἀπειθήσει. Ὑπάκουσε γιὰτὶ πείστηκε, γιὰτὶ εἶχε καλὴ καὶ ἀγαθὴ διάθεση. Δίωκε τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ τὴν δίωκε ἀπὸ «ζῆλον οὐ κατ’ ἐπίγνωσιν».

“Ὅταν ὅμως τοῦ ἀποκαλύφθηκε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ἡ ἀγαθὴ του διάθεση ζύπνησε. Ἀφυπνίστηκε ἀπὸ τὸν λήθαργο τῆς ἁμαρτίας, τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ, πὺ τὸν κρατοῦσε δέσμιο στὸ σκοτεινὸ αὐτὸ πάθος. Τότε ἕνας νέος κόσμος φωτεινὸς φάνηκε στὸν ὀρίζοντα τῆς ψυχῆς του. Πὼς ἕνας καλοπρο-

αίρετος ἄνθρωπος, τοῦ πνευματικοῦ ἀναστήματος τοῦ Παύλου, ἦταν δυνατὸν νὰ τὸν ἀρνηθεῖ; Γράφει ὁ Holzner, στὸ κλασικὸ ἔργο του «Παῦλος»: «Τότε, ἕνα φῶς ξεκίνησε ἀπὸ μέσα του, σὰν πηγὴ ἀπὸ μυστικὲς πηγές, καὶ πλημμύρισε σὰν ποτάμι ὄλο τὸ ἐσωτερικὸ του καὶ “ἔλαμψεν ...πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ” (Β’ Κορινθ. δ’ 6). Τὸ φῶς τῆς πίστεως εἶχε ἀνατελεῖ μέσα του. Ἦταν μιὰ ἀνατολὴ δυνάμεων ὄλο μυστήριον, ἡ ἔναρξη μιᾶς καινούργιας ζωῆς, ἡ εἴσοδος ἐνὸς ἀνώτερου κόσμου, ἡ κατεργασία τοῦ κατάξερου ἀγροῦ τῆς ψυχῆς του. Ἦταν μιὰ πλήρης συνθηκολόγησι τοῦ πνεύματος καὶ τῆς θελήσεως πὺ εἶχε ἐπαναστατήσῃ κατὰ τοῦ Θεοῦ, μιὰ αἰχμαλωσία ὄλων τῶν σκέψεων “εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ” (Β’ Κορινθ. ι’ 5). Καμιὰ ἀπολύτως ἀμφιβολία δὲν ἀπέμενε μέσα του γιὰ ὅ,τι εἶχε ζήσει αὐτὲς τὶς λίγες στιγμές. Εἶχε ἀμετάβλητη πεποίθησι, ὅτι εἶχε πραγματικὰ ἰδῆ καὶ εἶχε συνομιλήσει μὲ τὸν Ἀναστάντα. Καὶ νὰ ὁ Σαῦλος ἄνθρωπος τῆς πράξεως. “Τί ποιήσω, Κύριε;” Ὑπεράσπισε τὸ ὄχυρό του σὰν ἥρωας, μὸλις ὅμως εἶδε ὅτι ὁ ζῆλος του ἦταν λανθασμένος, ἀποφασίζοντας γρήγορα, κατατάσσεται στὴν ὑπηρεσία τοῦ νικητοῦ...»

Τὸ συμπέρασμα εἶναι φανερό. Ὁ Χριστὸς καλεῖ ὄλους τὸς ἀνθρώπους ἐλεύθερα, γιὰ νὰ τὸς προσφέρει τὴ λύτρωσι καὶ τὴ σωτηρία. Κανένα δὲν σώζει χωρὶς νὰ τὸ θέλει. Καὶ αὐτὸ ἔχει γενικὴ ἰσχὺ. Ἴσχυει γιὰ τὰ ἄτομα, ὅσο καὶ γιὰ τὸς λαούς. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ περίπτωση τῆς Ἱερουσαλήμ. Μὲ πόσο πόνου καὶ βαθιὰ ὀδύνη ἐξωτερικεύει τὴν ἀπέραντη ἀγάπη Του ὁ Θεάνθρωπος, ἐνῶ βαδίζει γιὰ τὸ ἐκούσιο πάθος Του. Ἄπειρη ἀγάπη πὺ ὅμως δεσμεύεται ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ἀδιαφορία καὶ κακία. Κλαίει ὁ Ἰησοῦς στὸ θέαμα τῆς ἀγίας πόλεως. Μὲ τὸ θεϊκὸ Του βλέμμα προβλέπει τὴν ὄλοσχερὴ καταστροφὴ. Ποθεῖ καὶ λαχταρᾷ τὴ σωτηρία τῆς. Δὲν τὴν σώζει ὅμως, γιὰτὶ ὁ λαὸς τῆς δὲν τὸ θέλει. Ἀντιδρᾷ πεισματικὰ στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. «Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ, ...θὰ ἀναφωνήσει, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὄν τρόπον ἐπισυναγαγεῖ ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. Ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος» (Ματθ. κγ’ 37-38). Πόσες καὶ πόσες φορὲς θέλησα νὰ περιμαζεύσω τὰ παιδιὰ σου, ὅπως ἡ κλώσσα μαζεύει τὰ μικρὰ πουλιά τῆς κάτω ἀπὸ τὶς προστατευτικὲς φτεροῦγες τῆς καὶ ἐσεῖς δὲν θελήσατε. Μὲ ἀπωθήσατε. Ἦθελα ἐγὼ, δὲν θέλατε ὅμως ἐσεῖς. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἔλθῃ ὅπως ἀκριβῶς τὸ θέλετε καὶ τὸ ἐπιζητεῖτε, ἔρημιὰ καὶ καταστροφὴ. Ὁ Χριστὸς, λοιπόν, προσφέρει ὄλες τὶς εὐκαιρίες στοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ ἐκπληρώσουν τὸν προορισμὸ τους. Τοὺς δίνει πάντοτε τὴ δυνατότητα τῆς ἀποδοχῆς ἢ τῆς ἀπόρριψης. Σέβεται τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν ἐλευθερία του σὲ ὄλες τὶς ἐκδηλώσεις του. Θέλει τὴ θέλησή μας.

ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΧΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ

Μιά παλαιότερη ανταπόκριση από τη Στοκχόλμη εξακολουθεί να έχει ιδιαίτερη επικαιρότητα και για σήμερα. Παρουσιάζει έντονα το δράμα της ανερμάτιστης πνευματικά εποχής μας, που κατατρύχεται από τα λεγόμενα «άγχη πολυτελείας». Μέχρι πρό ολίγου γνωρίζαμε το άγχος της ανέχειας, της φτώχειας, της ανεργίας. Σήμερα τη θέση τους την πήραν τα άγχη της ευμάρειας, του πλούτου, της καταναλωτικής κοινωνίας:

«Οί Σουηδοί κάνουν τὸν ἀπολογισμό τους, ὅπως τὸν κάνουν ὅλοι οἱ λαοὶ τοῦ κόσμου. Παρὰ τὴ μακαρία οὐδετερότητά τους, παρὰ τὴν ὑλικὴ ἐνημερία τους, μιλοῦν κατὰ κόρον γιὰ τὰ ἄγχη τους. Ὅταν οἱ πόλεμοι ἀφανίζονται ἢ κρατοῦν σὲ βρασμὸ τόσο ἐκτεταμένες περιοχὲς τοῦ κόσμου, ὅταν ἡ πείνα καὶ ἡ ἀρρώστια ξεκληρίζουν δεκάδες ἑκατομμύρια ψυχὲς στὶς ὑπανάπτυκτες χώρες, ὅταν τόσα δεινά, πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά βασανίζουν ἄλλους λαούς, τὸ νὰ μιλοῦν οἱ Σουηδοὶ γιὰ ἄγχη φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἀστεῖο, ἀπίστευτο. Καὶ ὁμως μιλοῦν. Καὶ ζοῦν τὰ δικά τους ἄγχη.»

Ὅσο κι ἂν τὸ πράγμα «φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ἀστεῖο, ἀπίστευτο», ἔχει τὴ βαθύτερη ἐξήγησή του, πὸν δὲν εἶναι ἄσχετη μὲ τὴ σύγχρονη κρίση τῶν πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν ἀξιών. Δηλαδή μὲ τὴν ἀποστασία τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεό, τὴν ἀπομάκρυνσή του ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ οὐράνιου Πατέρα. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος χάσει τὸ πνευματικὸ νόημα τῆς ζωῆς, ἀναζητεῖ νὰ τὸ ἀναπληρώσει μὲ ἀνίσχυρα ὑποκατάστατα. Τὸ ψυχικὸ κενὸ του πάει νὰ τὸ γεμίσει μὲ τὰ χρυσοσκομισμένα σκουπίδια.

Ἡ ἀνταπόκριση συνεχίζει:

«Τὸ πράγμα εἶναι ἀπλό. Τὸ ἀκόρεστο ὄν πὸν λέγεται ἄνθρωπος, ζητεῖ ὀλοένα περισσότερα. Ὅταν πάρει τέλος τὸ ἄγχος τοῦ στομάχου, πὸν κατατυραννεῖ ἓνα μεγάλο ποσοστὸ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς, ἀρχίζουν ἄλλα ἄγχη, τοποθετούμενα σὲ ὑψηλότερα ἐπίπεδα τοῦ ἀνθρώπινου σώματος. Τὰ πνευματικὰ ἄγχη κάθε εἶδους εἶναι ἐκεῖνα πὸν ἔρχονται ὕστερα ἀπὸ τὸ «στομαχικὸ» καὶ καλύπτουν μιὰ ἀτελείωτη κλίμακα γιὰ νὰ φθάσουν στὰ λεγόμενα ἄγχη πολυτελείας, αὐτὰ πὸν βασανίζουν τοὺς Σουηδοὺς. Κάποτε ὁ ἄνθρωπος ὄνειρευόταν τὴν ἡμέρα πὸν δὲν θὰ τοῦ ἔλειπε ὁ ἐπιούσιος ἄρτος. Αὐτὸ ἦταν τὸ κορυφαῖο του ὄνειρο. Δὲν θὰ ζητοῦσε τίποτε πέρα ἀπὸ αὐτό. Ὁ ἐπιούσιος ξεπεράστηκε, γιὰ ἐκείνους φυσικὰ πὸν ἔλυσαν τὸ ἐπισιτιστικὸ τους καὶ γενικότερα τὸ οικονομικὸ τους πρόβλημα.» Ἔτσι ξεπεράστηκαν, τὸ ἓνα ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο, μιὰ σειρά ὀλόκληρη ἀπὸ ὑλικά ἀγαθά. Καὶ ὁ κόρος δὲν ἐπῆλθε. Ἀπὸ ἄγχος σὲ ἄγχος, ὁ ἄνθρωπος τῶν προηγμένων κοινωνιῶν ἔφθασε σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε νὰ εἶναι ἔτοιμος νὰ κραυγάσει: Ὅπισθεν ὀλοταχῶς στὴν ἐποχὴ τῶν σπηλαίων!»

Εἶναι πράγματι τραγικὸ ὁ ἄνθρωπος τῆς αὐγῆς τοῦ 21ου αἰῶνα νὰ κραυγάζει μὲ ἀγωνία «ὄπισθεν ὀλοταχῶς στὴν ἐποχὴ τῶν σπηλαίων», ἐπειδὴ δὲν μπο-

ρεῖ νὰ ὑποφέρει τὰ βασανιστικὰ «ἄγχη πολυτελείας». Τὰ ἄγχη, δηλαδή, πὸν αὐτὸς ὁ ἴδιος δημιούργησε. Ὑποφέρει ὄχι ἀπὸ τὴν ἔλλειψη, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἀφθονία καὶ τὰ προβλήματα πὸν αὐτὴ τοῦ ἐπισωρεῦει καθημερινά.

Τὸ πρόβλημα σὲ τελευταία ἀνάλυση δὲν εἶναι οὔτε οικονομικὸ οὔτε ἐπισιτιστικὸ οὔτε κοινωνικὸ. Εἶναι πνευματικὸ καὶ ἠθικὸ. Ἀφορᾷ τὴν ψυχὴ του. Ἀφορᾷ τὴν μεταφυσικὴ του διάσταση. Ἀφορᾷ τὶς σχέσεις του μὲ τὸν Θεὸ καὶ τὸν ἄνθρωπο, τὸν συνάνθρωπο.

Ποιὸς μπορεῖ σοβαρὰ νὰ ἀρνηθεῖ τὶς παραπάνω ἀλήθειες; Ὅποιος τὶς ἀρνεῖται, ἀρνεῖται ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ζῶο, δὲν εἶναι ὑλικὴ μάζα. Ἀρνεῖται ὅτι πέραν καὶ πάνω ἀπὸ τὰ καθημερινὰ ὑλικά προβλήματα, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα προβλήματα πὸν ἐπείγοντα καὶ πὸν συγκλονιστικά.

Ποιὸς δὲν στάθηκε μὲ ἀγωνία καὶ δέος μπροστὰ στὰ ὑπερφυσικὰ καὶ μεταφυσικὰ προβλήματα; Ποιὸς δὲν στάθηκε μὲ ἀπορία μπροστὰ στὰ ἀδυσώπητα ἐρωτηματικά: Γιατί ζῶ; Τί νόημα μπορεῖ νὰ ἔχει μιὰ ζωὴ, πὸν ὕστερα ἀπὸ ὀγδόντα, ἐνενήντα χρόνια θὰ καταλήξει σ' ἓνα παγερὸ μνημα; Τί μπορεῖ νὰ ἱκανοποιήσει τὴ βαθιὰ πείνα καὶ δίψα τῆς ψυχῆς γιὰ εὐτυχία καὶ χαρὰ;

Ἀπὸ τὴν ἀπάντηση στὰ ἐρωτήματα αὐτὰ θὰ ἐξαρτηθεῖ ἡ ὁμαλὴ καὶ ἰσορροπημένη ζωὴ. Ἡ ψυχωσωματικὴ ἁρμονία. Ἡ ἀληθινὴ καὶ πηγαία χαρὰ ἢ τὰ ἄγχη πολυτελείας.

Ὁ ἄνθρωπος, χωρὶς πίστη καὶ ἐλπίδα στὸν Θεό, πὸν περιορίζει τὰ ἐνδιαφέροντά του στὸν πεπτικὸ σωλῆνα καὶ στενεύει τοὺς πνευματικοὺς ὀρίζοντες, μονάχα σὲ ὑλικὲς κατακτήσεις, μαραζώνει, ἀσφυκτιᾷ, πνίγεται. Ἡ ἀγωνία καὶ τὸ ἄγχος ἐγκαθίστανται στὴν ψυχὴ του καὶ τὴν κατατυραννοῦν. Ἡ κυριαρχία τοῦ ἐνστίκτου δὲν δημιουργεῖ τὸ ἀπαραίτητο κλίμα, τὴν εὐκρατὴ πνευματικὴ ἀτμόσφαιρα, πὸν ἔχει ἀνάγκη ὁ σωστὸς ἄνθρωπος, γιὰ νὰ ἀναπτυχθεῖ σωστά, ὁμαλὰ, ἰσορροπημένα.

Ὁ πιστὸς Χριστιανὸς, ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀγάπης, πὸν πλαταίνει τοὺς ὀρίζοντές του καὶ δὲν τοὺς περιορίζει στὰ στενὰ πλαίσια τῆς γήινης πορείας του, ἀντλεῖ ἀπὸ ἀστείρευτὴ πηγὴ δυνάμεις. Προαπολαμβάνει καὶ προγεύεται ἀνέκφραστες χαρές. Γνωρίζει ἐκ πείρας ὅτι εἶναι ματαιοπονία νὰ ἀναζητεῖ τὴ χαρὰ μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀνεξικακία, τὴ μακροθυμία, τὴν πραότητα, τὴν ὑπομονή, τὴν ἀγάπη στὸν συνάνθρωπο, μακριὰ ἀπὸ τὸν Χριστό. Ἐχει τὶς δυσκολίες του, τοὺς πειρασμούς του. Ἀντιμετωπίζει προβλήματα δύσκολα. Οἱ δοκιμασίες συχνὰ τὸν ἐπισκέπτονται. Δὲν τοῦ γίνονται ὁμως «ἄγχη πολυτελείας». Τὰ ἐναποθέτει μὲ ἐμπιστοσύνη στὰ χέρια τοῦ στοργικοῦ Πατέρα. Ἔτσι φυγαδεύει τὴν ἀπογοήτευση καὶ τὸ ἄγχος καὶ ἐγκαθιστᾷ τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν χαρὰ.

«Αὐτός ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίση ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξη τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ· καὶ ἔλθῶν εὐηγγελίσαστο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, ὅτι

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Θ' ΔΟΥΚΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐφεσ. β' 14-22

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιβ' 16-21

δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι

καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολιταὶ τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὖξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομείσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι».

ΕΧΟΥΜΕ ΤΗΝ ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΙΡΗΝΗ;

«Αὐτός ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν».

Φόβος, τρόμος καὶ ἀγωνία, ὑπάρχουν μέσα στὶς καρδιὲς πολλῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας. Ὅλοι μας εὐχόμεσθε γιὰ εἰρήνη στὸν κόσμον, ὅμως ἀντὶ γιὰ εἰρήνη, ἔχουμε σ' ὅλη τὴ γῆ φοβερὰ κρούσματα τρομοκρατίας. Γι' αὐτὸ καὶ ἔχει δημιουργηθεῖ καταθλιπτικὴ ἀτμόσφαιρα σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη. Ἡ ἀπειλὴ ἐνὸς τρομεροῦ γενικοῦ πολέμου δὲν εἶναι ἀπίθανη. Κι ὅλα αὐτὰ συμβαίνουν γιὰτὶ θέλουν εἰρήνη, χωρὶς τὸν Χριστό.

ματα ποὺ χωρίζουν τοὺς ἀνθρώπους. Ἐκεῖ ἡ ἀπέραντη ἀγάπη συνάντησε τὸ πιὸ μεγάλο μίσος καὶ τὸ νίκησε. Ὁ σταυρωμένος Κύριος «ἤπλωσε τὰς παλάμας καὶ ἤνωσε τὰ τὸ πρὶν διεστῶτα». Ἀλλὰ ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ δὲν σημαίνει μόνο νὰ ὑπάρχει συμφιλίωση μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν λαῶν. Σημαίνει καὶ εἰρήνη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸν ἑαυτό μας, ποὺ εἶναι προϋπόθεση γιὰ τὴν ἐξωτερικὴ εἰρήνη μὲ τοὺς ἄλλους.

A. Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΙΝΕΙ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Δυστυχῶς οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας θέλουν νὰ ἐπιβάλλουν τὴν εἰρήνη μὲ ἀνθρώπινα μέσα. Ἀγωνίζονται δῆθεν γιὰ τὴν εἰρήνη, χωρὶς νὰ τηροῦν τοὺς ὅρους ποὺ ἔθεσε ὁ Χριστὸς γιὰ τὴν ἐπιτυχία της. Προσπαθοῦν νὰ πετύχουν τὴν εἰρήνη, χωρὶς τὸν ἀκρογωνιαῖο λίθο, τὸν Εἰρηνοποιὸ Χριστό. Γιὰτὶ «αὐτὸς εἶναι ἡ εἰρήνη μας», ποὺ στηρίζει ὅλη τὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ. Ἡ εἰρήνη χωρὶς Χριστό, προπαρασκευάζει νέες συγκρούσεις, νέους πολέμους καὶ αἱματοχυσίες, ὅπως συμβαίνει καὶ σήμερα στὸν πλανήτη μας. Χωρὶς Χριστό οἱ ἄνθρωποι οἰκοδομοῦν «ἐπάνω στὴν ἄμμο», ὅπως εἶπε ὁ Κύριός μας (Ματθ. ζ' 26).

Ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶναι ψεύτικη καὶ ἀπατηλή. Εἶναι εἰρήνη ἀληθινὴ σὲ βάθος καὶ πλάτος. Γαλννεύει τὶς ψυχές. Διώχνει τὸ φόβο, τὴν ἀγωνία, τὴν ἀβεβαιότητα, τὴν ψευτιά καὶ φέρνει τὴ γαλήνη, τὸ θάρρος, τὴν ἐλπίδα.

Ὅταν οἱ σύζυγοι ἔχουν τὴν εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ, μέσα στὸ σπιτικό τους βασιλεύει ἡ εἰρήνη. Ὅταν οἱ λαοὶ ἔχουν καὶ ζοῦν αὐτὴ τὴν εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ εἶναι γιὰ πάντα ἐξασφαλισμένοι. Δὲν τοὺς χρειάζονται οἱ ἐξοπλισμοὶ καὶ οἱ ἀτομικὲς βόμβες. Ὅλα τὰ προβλήματά τους βρίσκουν τὶς λύσεις τους, μέσα στὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ ποὺ θυσιάστηκε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Γι' αὐτὸ ἂν θέλουμε νὰ εἰρνεύσουν οἱ ἄνθρωποι, δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσουμε κοντὰ στὸ Σταυρό. Κάτω ἀπὸ τὴ σκιά Του μποροῦν νὰ λυθοῦν ὅλα τὰ ἀκανθώδη προβλή-

B. ΕΙΡΗΝΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΘΕΟ.

Ὁ Μέγας Βασίλειος λέει ὅτι, ἐκεῖνος ποὺ ζητᾷ τὴν εἰρήνη, κατὰ βάθος ζητᾷ τὸν Χριστό. Γιὰτὶ «αὐτὸς εἶναι ἡ εἰρήνη μας». Δὲν εἶναι ἀπλῶς ὁ εἰρηνοποιός, ποὺ φέρνει τὴν εἰρήνη στὰ σπιτία μας καὶ στοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ἀλλὰ εἶναι αὐτὴ ἡ εἰρήνη. Γιὰτὶ εἶναι ὁ συμφιλιωτὴς μας μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα. Κατέβηκε ὁ Κύριός μας ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴ γῆ μας, γιὰ νὰ μᾶς συμφιλιώσει μὲ τὸν οὐράνιο Πατέρα προσφέροντας τὸ ἴδιο τὸ Αἷμα Του.

Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος εἰρνεύει καὶ μὲ τὸν ἑαυτό του. Καθαρίζει τὴν ψυχὴ του μὲ τὴν μετάνοια καὶ τὴν ἐξομολόγησιν. Τακτοποιεῖ τὸν ἐσωτερικὸ του κόσμον. Καθαρίζει τὴ συνειδησί του μὲ τὰ ἅγια Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας, μὲ τὸ τίμιον Αἷμα τοῦ Χριστοῦ.

Πόσες τύψεις καὶ ψυχικὸ μαρτύριο καὶ ταραχὴ προκαλεῖ ἡ ἁμαρτία! Ὅμως ὅλη αὐτὴ ἡ ἐσωτερικὴ ἀναστάτωση καὶ τρικυμία καταπαύει. Θεϊκὴ γαλήνη καὶ βαθιὰ εἰρήνη θροναίεται μέσα στὴν ψυχὴ μας μὲ τὸ φιλόπρωτο μυστήριο τῆς μετάνοιας. Ὁ εἰρηνοποιὸς Χριστὸς, γίνεται προσωπικὸς σωτήρας καὶ λυτρωτὴς τῆς ψυχῆς. Φέρνει μέσα στὴν ὑπαρξή μας τὴν ὑπερφυσικὴ χάριν, ὅπως γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: Φέρνει τὴν «καταλλαγὴ», τὴν συμφιλίωση. Ὁ Χριστὸς καταλλάσσει, συμφιλιώνει τὸν ἄνθρωπον μὲ τὸν ἑαυτό του, μὲ τὸν Θεὸ, μὲ τοὺς ἄλλους καὶ εἰρνεύει. Ἐμεῖς ἔχουμε ἀποκτήσει τὴν ἀληθινὴ εἰρήνη;

«Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περιπατήσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Ἐν ὣμα καὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΙΓ' ΛΟΥΚΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐφεσ. δ' 1-7
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκ. ιη' 18-27

ἐν Πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν: εἰς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα' εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ἡμῖν. Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ».

ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ ΠΡΑΟΤΗΤΑ;

«Ἀξίως περιπατήσαι... μετὰ πάσης... πραότητος».

ΚΑΘΕ ΑΡΕΤΗ εἶναι καὶ ἓνα πολύτιμο πνευματικὸ διαμάντι. Κι ἓνα τέτοιο διαμάντι μεγάλης ἀξίας παρουσιάζει σήμερα μπροστά μας ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Εἶναι τὸ λαμπερὸ κι ἀνεκτίμητο διαμάντι ποὺ λέγεται πραότης. Καὶ καθὼς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας πάντοτε ἔρχεται πρὶν ἀπ' τὸν ἥλιο καὶ ὅποιος δεῖ τὸ φῶς αὐτὸ συμπεραίνει πολὺ ὀρθὰ ὅτι ἀκολουθεῖ ὁ ἥλιος, ἔτσι καὶ ἡ πραότης εἶναι ὁ δρόμος καὶ ὁ προ-ἀγγελος τῆς ταπεινοφροσύνης.

Αὐτὸ μᾶς τὸ βεβαιώνει ὁ Κύριός μας μὲ τὰ ἀθάνατα λόγια Του: «**Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾶός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν**» (Ματθ. τα' 29). Τὸ πρῶτο στάδιο εἶναι ἡ πραότης καὶ τὸ δεύτερο ἡ ταπεινοφροσύνη γιὰ νὰ φθάσουμε στὸ παλάτι τῆς εἰρήνης, τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς πνευματικῆς ἀναπαύσεως.

Ἀλλὰ τί εἶναι πραότης; Εἶναι ἡ ἀρετὴ τῶν Χριστιανῶν, ποὺ καὶ ὅταν περιφρονοῦνται ἢ ἀδικοῦνται φέρονται μὲ ὑπομονή, μὲ ἡμερότητα καὶ ἀταραξία. Καὶ χρειάζεται πολὺ μεγάλη ψυχικὴ δύναμη νὰ μένει κανεὶς ἡρεμὸς σὲ τέτοιες δύσκολες περιστάσεις. Ἡ ἡρεμὴ ὑπομονὴ τοῦ πράου ἀνθρώπου, ἡ ἀτάραχη ἐπιμονὴ του, εἶναι ἱκανὴ νὰ ὑπερνικήσει καὶ τὰ μεγαλύτερα ἐμπόδια τῆς ζωῆς.

Δὲν εἶναι λοιπὸν ἡ πραότης οὔτε ἀδυναμία, οὔτε ἀναισθησία. Εἶναι δύναμη ψυχῆς, ποὺ νικάει τὸ πάθος τῆς ὀργῆς. Ὁ πρῶος ξεπερνᾷ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν ἐγωισμό του καὶ φέρεται μὲ ἀξιοπρέπεια καὶ ἀνωτερότητα.

«Ἡ πραότης, μέση ἀρετὴ οὕσα δύο ἄκρων κακιῶν, τῆς ὀργιλότητος καὶ τῆς ἀναισθησίας», γράφει χαρακτηριστικὰ ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης στὸ Συμβουλευτικὸ του ἐγχειρίδιο. Καὶ συνεχίζει: «Σὲ διδάσκει νὰ ἀπέχεις ἀπὸ τὸ νὰ θυμοῦσαι καὶ νὰ ὀργίζεσαι. Διότι ὁ θυμὸς ταραξίζει τὴν καρδίαν. Σκοτίζει τὸν νοῦ. Διώκει ἀπὸ τοῦ λογισμοῦ τὴν διάκρισιν καὶ κάνει τὸν ἀνθρώπο ὅπως ἀκριβῶς εἶναι τὸ θηρίο».

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος ἔλεγε ὅτι «ἡ πραότης ἐμποδίζει σὰν ἀσπίδα τὴν πικρία τῆς ὀργῆς. Χαρίζει τὴν χαρὰ καὶ ἀνοίγει τὸ μεγάλο δρόμο, ποὺ

ὁδηγεῖ στὴν ἀληθινὴ συναδέλφωση τῶν ἀνθρώπων».

Σπουδαία ἀρετὴ ἡ πραότης. Πῶς ὅμως θὰ μπορέσουμε νὰ τὴν ἀποκτήσουμε στὴ δύσκολη καὶ ταραγμένη ἐποχὴ μας;

Πρῶτα -- πρῶτα νὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι, ἂν καὶ τὰ ἐρεθίσματα γιὰ τὸ ἀναστάτωμα τῆς ψυχῆς μας προέρχονται ἀπ' ἔξω, ἡ ρίζα ὅμως τοῦ κακοῦ εἶναι μέσα μας. Εἶναι ὁ ἐγωισμὸς καὶ ἡ ἔλλειψη ψυχικῆς καλλιέργειας.

Τὶς δοκιμασίες καὶ τὶς θλίψεις ἄς τὶς πάρουμε σὰν πολύτιμα μαργαριτάρια μὲ τὰ ὁποῖα θὰ στολίσουμε τὸ ἐνδοξο καὶ οὐράνιο στεφάνι μας: Γιατὶ αὐτὲς οἱ πρόσκαιρες θλίψεις μας, φέρνουν σὰν κέρδος σὲ μᾶς «**αἰώνιο βάρος δόξης**» (Β' Κορινθ. δ' 17).

Τὰ διάφορα ἐμπόδια στὴ ζωὴ μας, ἄς μὴ τὰ βλέπουμε σὰν πέτρες,

ποὺ θὰ σκοντάψουμε πάνω σ' αὐτὲς καὶ θὰ πέσουμε, ἀλλὰ σὰν σκαλοπάτια γιὰ νὰ ἀνεβοῦμε πρὶν ψηλά. Οἱ ἀρρώστιες καὶ οἱ πόνοι δὲν θὰ παύσουν νὰ μᾶς ἐπισκέπτονται. Ἀλλὰ ὅλα θὰ τὰ δεχόμαστε μὲ πραότητα, μὲ πίστη καὶ μὲ τὴν πεποίθησιν πὼς ὁ Θεὸς δὲν παραχωρεῖ δοκιμασίες μεγαλύτερες ἀπὸ αὐτὲς ποὺ μπορούμε νὰ σηκώσουμε. Πολὺ μπορεῖ νὰ μᾶς βοηθήσει ἡ ἐργήγορη καὶ ἡ ἐξάσκησή μας σὲ ἐτοιμότητα. «**Ἡτοιμάσθην καὶ οὐκ ἐταράχθην**» ἔλεγε ὁ προφῆτης Δαυὶδ (Ψαλμ. ριη' 60). Δηλαδὴ νὰ εἴμαστε ἔτοιμοι ψυχολογικὰ καὶ σὲ κατάστασιν ἀγρύπνιας πνευματικῆς γιὰ τὶς πιθανὲς ἀφορμὲς καὶ αἰτίες τοῦ κακοῦ. Ἐτσι δὲν θὰ ξαφνιαστοῦμε καὶ θὰ κρατήσουμε τὴν πραότητά μας. Ἀλλὰ καὶ σὲ κάθε δύσκολη στιγμή νὰ ἀτενίζουμε τὸν Κύριό μας καὶ νὰ θέτουμε τὸ ἐρώτημα: «**Τί θὰ ἔκανε ὁ Χριστὸς στὴ θέση μου;**» Αὐτὸ θὰ μᾶς βοηθήσει νὰ κάνουμε καὶ ἐμεῖς μὲ πραότητα τὸ ἴδιο ποὺ θὰ ἔκανε καὶ ὁ Χριστὸς μας.

Τέλος νὰ ἱκετεύουμε τὸ Ἅγιο Πνεῦμα νὰ μᾶς δίνει τὴ χάρη, τὴ φώτισιν, τὴ δύναμιν καὶ καρποὺς πραότητος. Γιατὶ καρπὸς τοῦ Πνεύματος εἶναι καὶ ἡ πραότης: «**...ὁ δὲ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη... πραότης**» (Γαλ. ε' 22, 3).

ΣΤΟ ΓΑΜΟ ΤΟΥ ΦΙΛΟΥ ΤΟΥ

Ο Λάκης ήταν ένας νέος άνεμος, χωρίς ιδανικά και πνευματικές άρχες. Όσο ε είχε ένα φίλο, τον Γιάννη, που ζούσε στην αντίπερα όχθη. Είχε άρχες, ιδανικά, πίστη κι ελπίδα στον Θεό.

Ο Λάκης έβαλε το καλό του κουστούμι κι πήγε στην εκκλησία -που σπάνια πατούσε- στους γάμους του Γιάννη με την Ελένη. Τον είχε καλέσει ο φίλος του και τον είχε καλέσει επίμονα.

-Θέλω, Λάκη, να είσαι κοντά μου τη μεγάλη τούτη ώρα της ζωής μου.

Ο Γιάννης ήταν νέος δικηγόρος και η Ελένη συμβολαιογράφος. Κι οί δυο μέλη της χριστιανικής συντροφιάς που διπύθνε ο παπὰ - Λευτέρης, νέος εφημέριος στην ένορία τους. Μορφωμένος, ευγενικός και αγωνιστής της πίστεως. Με τούτα τὰ εφόδια είχε ξεσηκώσει πνευματικά την ένορία του και άρκετοι νέοι συγκεντρώνονταν στις όμιλίες του.

Η εκκλησία, αν και μεγάλη, ήταν γεμάτη από κόσμο το βράδυ εκείνης της Κυριακής που γινόντουσαν οί γάμοι του Γιάννη και της Ελένης. Συγγενείς και φίλοι, συνάδελφοι και συνεργάτες «στου καλου τή λεγώνα» περιτριγύριζαν το νεαρò ζευγάρι. Ο Λάκης μέσα σ' εκείνη τη σφριγηλή συνάθροιση και στην κατανοκτική μὰ χαρούμενη ατμόσφαιρα, που δημιουργούσαν οί ώριμοι μὰ περισσότερο οί πολυάριθμοι νέοι και νέες, ένιωθε πώς ήταν ο μόνος ή σχεδόν ο μόνος, από έναν άλλο κόσμο, από τον κόσμο, που δέν πίστευε στην ιερότητα του μυστηρίου του γάμου. Όσο ε είχε καθηλωθεί στη θέση του και παρακολουθούσε με προσοχή την τελετή.

Ο παπὰ - Λευτέρης άφου έκανε άργα και με πολύ εὐλάβεια το μυστήριο, στο τέλος άπευθύνθηκε στους δυο νέους, στους γονείς τους, στον κουμπάρο και στους φίλους τους, και τούς είπε λόγια που πήγαν από την καρδιά του. Τους είπε τη χαρά του που πάντρευε ένα τέτοιο ζευγάρι τόσο ταιριαστό. Και συνέχισε: Η δοκιμασία μπορεί να έρθει και θάρθει. Αλλά τί είναι ή δοκιμασία, όταν είναι δυο για να της αντιπαραταχθούν! Τί είναι ή δοκιμασία όταν οί δυο αγαπιούνται αληθινά, σωστά. Η αγάπη είναι πιο δυνατή απ' όλα, όταν είναι ή Αγάπη - το Α με κεφαλαίο.

Κι ο νέος ιερέας μιλούσε με έξαρση πάνω σ' αυτό το θέμα, πώς ή ζωή δέν έχει ένδιαφέρον παρά μονάχα χάρη στην αγάπη που προσφέρουμε. Το να τρώμε, να πίνουμε, να κοιμόμαστε, ακόμα και να εργαζόμαστε -μὰ και τὰ ζώα κάνουν το ίδιο! Αλλά ή αγάπη! Να βλέπουν δυο μαζί το ίδιο άστρο στο βάθος του ίδιου γαλάζιου ούρανοϋ! Χέρι με χέρι να ανεβαίνουν προς εκείνα τὰ ύψη όπου περιμένει ο Χριστός. Να ανεβαίνουν μέσα στην ευτυχία. Να ανεβαίνουν μέσα στο άνεμοβρόχι, όταν τὰ μαύρα σύννεφα κρύβουν κάθε φως, όταν οί πονηρές φωνές σαρκάζουν γύρω τους. Να ανεβαίνουν νιώθοντας πάντα μέσα στο χέρι στο αγαπημένο χέρι, το δάχτυλο που το ζώνει ή χρυσή βέρα, που συμβολίζει τόσα πολλά.

Ο Λάκης κοίταζε τη συνάθροιση των πιστών με κάποια έκπληξη. Έβλεπε μάτια φλογερά, πρόσωπα φωτεινά, χαρούμενα, καρδιές που ρουφούσαν τις θείες αλήθειες και προσεύχονταν να στεριώσει στοϋ Θεοϋ το βράχο το νέο ζευγάρι. Και κλονιζόταν μέσα του ή άμφιβολία που είχε ριζώσει για την άξια του μυστηρίου του γάμου. Κι άρχισε να βλέπει κάπως διαφορετικά και το δικό του μέλλον.

ΘΕΙΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Μέσα από συνταρακτικά έθνικά γεγονότα, θεομηνίες, κοινωνικές κρίσεις, ακούγονται οί καμπάνες του Θεοϋ. Αλλά και μέσα από άπλά γεγονότα, καθημερινά, που συμβαίνουν στον καθένα μας ακούγονται και πάλι οί καμπάνες του ούρανοϋ. Μὰ πολλοί δέν θέλουν να τις ακούσουν. Και καθημερινά γεγονότα τὰ προσπερνούν: μιὰ άρρώστεια, ένα θάνατο συγγενοϋς ή ακόμα έναν καλό λόγο φίλου ή την Αγία Γραφή που έδωσε ένας γνωστός. Ένας αληθινά συνεπής πιστός ρώτησε έναν τέτοιο άνθρωπο: Δέν φοβάσαι τον θάνατο; Κι εκείνος άλαζονικά του άπάντησε: «Δέν σκέπτομαι ακόμα να πεθάνω!» Τούτο το ερώτημα ήταν μιὰ θεϊκή προειδοποίηση που άρνθήκε να την ακούσει! Κι' άλλοι πάλι στις πιο συγκλονιστικές «καμπανιές», άκολουθούν την τραγική γυναίκα του Λώτ: στην καταστροφή της χώρας της, γύρισε πίσω τη ματιά της. Και σκληρά τιμωρήθηκε. Κι' αυτοί μέσα σε συγκλονισμούς, άδιάφορα προσπερνούν. Και μένουν προσκολλημένοι στα γήινα, στα υλικά, στις διασκεδάσεις τους, στην άμαρτία και στην ποικίλη παρανομία!

Μὰ οί καμπάνες του Θεοϋ συνεχίζουν να κτυπάνε. Προειδοποιεί ο ούρανός με ποικίλους τρόπους. Και προειδοποιεί τον καθένα μας, αλλά και την κοινωνία μας. Τώρα εξαρτάται από μäs να λάβουμε σοβαρά ύπ' όψη μας τις θείες προειδοποιήσεις. Να ακούμε τις ούράνιες καμπάνες που μäs καλούν από τον «εϋρύ δρόμο» στο στενό μονοπάτι. Άς αποφασίσουμε να ξυπνήσουμε από το λήθαργο της άμαρτίας. Να άρνηθοϋμε τὰ «εϋλοκέρατα» του ύλισμοϋ, και να γυρίσουμε στο φωτεινό Παλάτι του Θεοϋ Πατέρα, που σαν τον «νεότερο γιο» έγκαταλείψαμε. Γιατί ως πότε θα κτυπάνε οί καμπάνες του Θεοϋ;

ZOH

Όρθόδοξον Χριστιανικόν Περιοδικόν.

Όργανον Άδελφότητος Θεολόγων ή «ZOH»

Κυκλοφορεί κάθε μήνα.

Έκδότης: Άδελφότης Θεολόγων ή «ZOH» Σ.Α., Καρύτση 14, 105 61 Αθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντής Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Καρύτση 14, 105 61 Αθήνα.

Έκτύπων: «Λυχνία Α.Ε.», Ανδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Αχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

Η άνανέωση της έτήσιας συνδρομής έσωτερικοϋ (10 €)

μπορεί να γίνει με τούς έξης τρόπους:

- Με κατάθεση στην Έθνική Τράπεζα της Ελλάδος, στον λογαριασμό που διατηρεί ή Άδελφότητα ύπ' αριθμ.: **132/296000-13 (IBAN: GR1501101320000013229600013)**, δικαιούχος: Άδελφότης Θεολόγων ή «ZOH». Στην αιτιολογία να σημειώνεται ρητώς το όνοματεπώνυμο του συνδρομητή και το όνομα του περιοδικοϋ (ZOH)
- Στα βιβλιοπωλεϊα «ZOH» (Καρύτση 14, Αθήνα και Αγ. Σοφίας 41, Θεσσαλονίκη) και συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεϊα
- Στα ΕΛΤΑ με έντυπο ταχυπληρωμής που συναποστέλλεται ανὰ τακτά χρονικά διαστήματα για όσους έχουν όφειλή
- Στα ΕΛΤΑ με ταχυδρομική έπιταγή στη διεύθυνση του περιοδικοϋ (Καρύτση 14, 105 61 Αθήνα). Προβλέπεται έπιβάρυνση με ταχυδρομικά τέλη
- Σε κατά τόπους συνεργάτες και αντιπροσώπους, οί όποιοι θα κόβουν σχετικές αποδείξεις.

Η άνανέωση της έτήσιας συνδρομής έξωτερικοϋ (25 €) / Κύπρου (15 €)

μπορεί να γίνει μόνο με κατάθεση στην τράπεζα:

IBAN: GR1501101320000013229600013

BIC/Swift Code: ETHNGRAA

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΦΩΤΙΟΣ

(820 - 893)

10

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΑΙΝΟΙ II

Και οι έκκλησιαστικοί μας ιστορικοί αποκαλύπτονται εμπρός στο μεγαλείο του σοφού Πατριάρχη. Έτσι ο Μητροπολίτης Αθηνών Μελέτιος γράφει: «Ο Φώτιος εις τὸ ἄκρον τῆς μαθήσεως φθάσας καὶ ἀπείρου γνώσεως, ἀνεδείχθη σοφία καὶ μαθήσει πάντων εὐδοκιμώτατος». Ο Α. Διομήδης Κυριακὸς λέει: «Ο Φώτιος ἔσωσε τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τῆς τυραννίας τοῦ Πάπα. Ἡ θεία πρόνοια διὰ τοῦ Φωτίου ἔσωσε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸν ἑλληνισμόν...». Γι' αὐτὸ «τῷ Φωτίῳ θέλει αἰωνίως ὀφείλεσθαι εὐγνωμοσύνη παρὰ τε τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἑλλάδος διὰ τοὺς ἀγῶνας αὐτοῦ κατὰ τοῦ παπισμοῦ». Ο Ἀρχιεπίσκοπος Αθηνῶν Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, μεγάλος ιστορικός, τονίζει ὅτι «ὑπῆρξεν ἐγκαλλώπισμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ μεγάλη τοῦ ἑλληνικοῦ Γένους δόξα».

Καὶ ὁ καθηγητὴς Δ. Σ. Μπαλάνος ὑπογραμμίζει: «Ο Φώτιος ἦτο ἀναντιρρήτως ὅλων ἐξέχουσα προσωπικότης ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, διακριθεὶς ὡς ἱεράρχης, ὡς διδάσκαλος, ὡς σοφός, ὡς συγγραφεὺς, ὡς ἄνθρωπος. Ἀνεδείχθη πράγματι οὐ μόνον ἡ σπουδαιότερα μορφή τοῦ ἐνάτου αἰῶνος ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξοχωτέρα ἐκκλησιαστικὴ προσωπικότης ὁλοκλήρου τῆς μεταπατερικῆς ἐποχῆς. Μὲ βαθυτάτην ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ στερρῶς ἐχόμενος τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς, ἐναντι τῶν ὑπερφιάλων καὶ ἀντιχριστιανικῶν παπικῶν ἀξιώσεων, ἠγωνίσθη δι' ὅλου τοῦ βίου του πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀληθινῶν τῆς συμφερόντων. Ὡς διδάσκαλος καὶ συγγραφεὺς διεκρίθη διὰ τὴν ἐξοχὸν πολυμάθειάν του, τὴν ὠριμότητα τῆς κρίσεως, τὸ ἐπιμελημένον τοῦ ὕφους, ὡς καὶ τὴν ὀρθὴν κατανόησιν τῆς ἀξίας τῆς ἑλληνικῆς γραμματείας, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἠδυνήθη νὰ ἀφηνίση ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον δι' αὐτήν, ἀναδειχθεὶς τοιοιτοτρόπως ἀληθῆς προστάτης τῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν.»

Ο F. Kattenbusch, ὁμολογεῖ ὅτι ὁ Μ. Φώτιος ἦταν «πολυσχιδὲς πνεῦμα, φιλόλογος, φιλόσοφος, θεολόγος, νομικός, μαθηματικός, φυσιογνώστης, ρήτωρ, ποιητής, μὲ λαμπρὰν μνήμην, σιδηρὰν ἐπιμέλειαν, καλὴν αἰσθητικὴν κρίσιν, μεγάλην διαλεκτικὴν εὐστροφίαν, εἰς πρακτικὰς ὑποθέσεις διορατικὸς καὶ εὐφυής, μὲ θαυμαστὴν δύναμιν θελήσεως, βαθὺς γνώστης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, πιστὸς φίλος». Ο Ehrhard λέει: «Ο Φώτιος δὲν εἶναι μόνον ἡ σπουδαιότερα προσωπικότης εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς βυζαντινῆς Ἐκκλησίας καὶ γραμματολογίας τοῦ ἐνάτου αἰῶνος, ἀλλὰ καταλαμβάνει εἰς τὴν ὅλην ἱστορίαν τοῦ Βυζαντίου καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας γενικῶς θέσιν οἷαν οὐδεὶς τῶν μετ' αὐτὸν Βυζαντινῶν πλέον καθῆξε καὶ ἡ ὁποία τὸν κατατάσσει μετὰ τῶν μεγάλων τῆς παγκοσμίου ἱστορίας». Καὶ ἄλλου: «Νέαν καὶ ἰσχυρὰν πνοὴν ἐμφυσᾷ εἰς τὴν πνευματικὴν μόρφωσιν ὁ μέγας τοῦ ἔθνους διδάσκαλος, ὁ ἀναστήσας αὐθις τὴν παλαιὰν λογοτεχνίαν, ὁ γνωστότατος κατὰ τε τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸν βίον βυζαντινὸς Φώτιος.»

Παρόμοιους ὕμνους καὶ πρὸ θερμοῦς ἔπλεξε στὸν Μεγάλου Ἱεράρχη ὁ διαπρεπέστερος ἀπὸ τοὺς βυζαντινολόγους Γερμανὸς Κάρολος Κρουμβάχερ. Γράφει: «Αἴφνης ἀνεγείρεται ὡς ὑψηλὴ βουνοῦ κορυφὴ ἀπὸ χώρας ὁμαλῆς, μία τῶν γιγαντωδῶν μορφῶν τῆς ἱστορίας τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων. Θαυμαστὴ ἐν τῷ μεγαλείῳ αὐτῆς προσωπικότης, ἥτις ἐνεφύσησε νέαν καὶ ἰσχυρὰν πνοὴν εἰς τὴν πνευματικὴν μόρφωσιν. Ὁ μοναδικὸς τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους διδάσκαλος, ὁ ἀναστήσας αὐθις τὴν παλαιὰν λογοτεχνίαν». Ἄλλου ὁ Κρουμβάχερ χαρακτηρίζει τὸν Φώτιο ὡς «Κολόμβο» τῆς φιλολογίας.

Ὁ διάσημος βυζαντινολόγος Francois Dvornik, ἀναφέρει γιὰ τὸν Ἑλληνα Πατριάρχη: «νοιώθουμε τὴν ἀνάγκη νὰ χαιρετήσωμε εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Μ. Φωτίου τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἄνδρα, τὸν σοφὸν ἀνθρωπιστὴν, τὸν Χριστιανόν, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ἀρκετὰ γενναῖόφρων, ὥστε νὰ συγχωρήσῃ τοὺς ἐχθροὺς του, καὶ νὰ κάμῃ τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν συμφιλίωσιν. Αἱ σπάνια φιλολογικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ του ἱκανότητες πάντοτε τὸν τοποθετοῦν ὑψηλὰ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν σοφῶν, οἱ ὁποῖοι μελετοῦν τὰ ἔργα του...».

Κλείνοντας τὸ ἀπάνθισμα μὲ γνώμες καὶ κρίσεις γιὰ τὸν Μ. Φώτιο συμπεραίνουμε τὰ ἐξῆς: Ἐφερε στὸν 9ον αἰῶνα ἓνα πνεῦμα ἀνθρωπιστικὸ, θετικὸ καὶ φιλοπρόοδο, ἀλλὰ συνάμα ὑποταγμένο σ' ἓνα ἀνώτερο ἰδανικὸ, στὸ ἰδανικὸ τῆς Ἀλήθειας.

Συγχρόνως ὁ Μ. Φώτιος ἀγαποῦσε ἀληθινὰ τὸ ἔθνος του. Ἡ ἀκτίνα τῆς δράσεώς του σκέπαζε ὅλη τὴν Βαλκανικὴ, κι' ἔφθανε ὡς τὶς στέπες τοῦ Βορρᾶ καὶ τὶς θερμὲς πεδιάδες τῆς Ἀνατολῆς.

Μᾶς ἔδωσε ἓνα ζωντανὸ παράδειγμα πίστεως καὶ ἀρετῆς. Ὑπῆρξε τὴν χριστιανικὴ Ἀλήθεια καὶ τὴν Ὁρθοδοξία μὲ θάρρος καὶ συνέπεια. Ὁ νόμος τοῦ Εὐαγγελίου ἦταν ὁ ὑπέρτατος νόμος τῆς ζωῆς του. Βάσανα καὶ κόπους καὶ ταλαιπωρίες πρόσφερε στὸν βωμὸ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ του.

Καὶ στὶς ὥρες τοῦ θριάμβου παραμέριζε τὴν ματαιοδοξία, τὴν σπουδαιοφάνεια, τὴν μεγαλοστομία, τὸν ἐγωκεντρισμό. Φάνηκε ταπεινὸς στὶς μεγάλες στιγμὲς τῆς ζωῆς του. Ἀμνησικάκος καὶ συγχωρητικός. Ταπεινός, ἀλλ' ὄχι ταπεινωμένος. Ὅταν ἔπρεπε ὑψωνε τὸ ἀνάστημά του. Καὶ ὅταν πάλι ἐπεβάλλετο ἔσκυβε ταπεινὰ τὸ κεφάλι.

Ἡ ἐποχὴ μας μιλάει συχνὰ γιὰ τὴν ἀνάγκη τοῦ ὁλοκληρωμένου ἀνθρώπου. Στὴν μορφή τοῦ Μ. Φωτίου μπορεῖ πολὺ νὰ πλησιάσουμε τὸ αἶτημα αὐτό. Παρουσιάζοντάς μας ἓνα ἄρμονικὸ συνδυασμὸ νοῦ καὶ ψυχῆς, θεωρητικῶν πτήσεων καὶ πολυποικίλης δράσεως, γνώσεως καὶ ζωντανῆς πίστεως μᾶς δίδει τὸν πνευματικὸ ἀνθρώπο, τὸν ὀρθόδοξο κληρικό, ποὺ φθάνει στὰ ὑπάτα ἀξιώματα τῆς Ἐκκλησίας, « ἄ ρ τ ι ο ». Εἶναι μιὰ προσφορά ἀνεκτίμητη !

(Συνεχίζεται)

ΣΤΟ ΑΠΟΚΟΡΥΦΩΜΑ Η ΒΙΑ ΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Μεταφέρουμε από γνωστή ειδησεογραφική ιστοσελίδα: «Τὰ περιστατικά ανήλικης βίας στη χώρα μας χτυπάνε κόκκινο, με τους εκπαιδευτικούς να ομολογούν ότι δεν έχουν ξαναδεί τέτοιες συμπεριφορές στην εκπαιδευτική τους θητεία». Όμη και άπροκάλυπτη βία, έκφοβιστικοί ξυλοδαρμοί, ένοπλες ληστείες, μαχαίρια άκομπ και στις σχολικές αίθουσες. Κάθε φορά «πέφτουμε από τὰ σύννεφα», λέμε, δεν μπορεί να πέσουμε πιδ χαμηλά. Και όλο πάμε... από τὸ κακὸ στὸ χειρότερο. Και τὸ εὐλογο ἐρώτημα: Μήπως, άντι να παρακολουθοῦμε σοκαρισμένοι τὰ περιστατικά ώμης βίας να διαδέχονται τὸ ένα τὸ άλλο, θα ἦταν καλύτερο να διερωτηθοῦμε τί φταίει; Γιατί μόνο αν ἐντοπίσουμε τὴ ρίζα τὸυ προβλήματος, ὑπάρχει ἐλπίδα να τὸ αντιμετωπίσουμε δραστικά και ἀποτελεσματικά. Και αν τολμήσουμε να κοιτάξουμε κατάματα τὸ πρόβλημα και να ἀναζητήσουμε με τόλμη τὴ ρίζα του, δεν μπορεί να μὴν ἀναγνωρίσουμε ὅτι πηγή τὸυ κακοῦ εἶναι ὅτι βάζουμε τὰ παιδιά μας να βαδίσουν στὸν δρόμο τῆς ζωῆς χωρὶς τὶς ἀρχές και τὶς ἀξίες πὸυ θα μπορούσαν να λειτουργήσουν στὰ χέρια τους σαν πυξίδα, ὡστε να μὴ χαθοῦν στὶς κακοτοπίες.

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗ ΦΡΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Με βαθύτατη ὀδύνη και στεναγμὸ ψυχῆς παρακολουθοῦμε τὶς φλόγες τὸυ πολέμου, τὴ φρίκη τῆς πιδ ὡμης βίας και τὴν ὁσμη τὸυ θανάτου να ξεπνδοῦν για μία ἀκόμα φορά στὴ μαρτυρική Μέση Ἀνατολή. Ὁρθῶς σημειώνεται σὲ κείμενο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, με τὸ ὅποιο ἐκφράζεται ἡ συμπάρασταση πρὸς τὸν Πατριάρχη Ἱεροσολύμων Θεόφιλο Γ' και τὴν Ἀγιοταφική Ἀδελφότητα: «Ὁ πόλεμος πάντοτε συνιστᾷ τραγωδία στὴ ζωὴ τῆς ἀνθρωπότητας, διότι ἀντιβαίνει στὸν νόμο τὸυ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος σέβεται τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ και ἀνθίσταται σὲ ὅποιον τὴν ἐπιβουλεύεται. Κυρίως ὁ πόλεμος εἶναι μιὰ τραγωδία για τὸν ἄμαχο πληθυσμὸ και τὰ μικρὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα σὲ αὐτὴ τὴν τρυφερὴ ἡλικία ἀντιμετωπίζουν τὴ φρίκη τὸυ πολέμου και τὴν τραγωδία τὸυ θανάτου». Μπροστὰ στὶς εἰκόνες φρίκης πὸυ βλέπουμε στὶς ὀθόνες τῶν τηλεοράσεών μας, ἀναλογιζόμενοι τὴν ἀκόμα μεγαλύτερη φρίκη πὸυ δεν ἀποτυπώνεται σὲ εἰκόνες, δεν μπορούμε παρὰ να ἐνώσουμε τὶς προσευχές μας με τὶς προσευχές τὸυ Σώματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας μας: «Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος και οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες, οἱ ὁποῖοι συγκροτοῦν τὸ Σῶμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος, προσευχόμεσθε στὸν Ἀρχοντα τῆς Εἰρήνης, τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό, ὁ Ὅποῖος στὰ μέρη αὐτὰ ἔζησε, δίδαξε, θαυματουργήσε, στανρώθηκε, τάφηκε και ἀναστήθηκε, να φωτίσει τὸς ἀρχοντες τῶν Ἐθνῶν να προβοῦν ἄμεσα σὲ κάθε ἐνέργεια, για να τερματισθοῦν αὐτὲς οἱ πολεμικὲς συρράξεις».

ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Ἄν οἱ καταστροφικές πυρκαγιές και πλημμύρες τὸυ τέλους τὸυ καλοκαιριοῦ και τὸυ Σεπτεμβριοῦ ἔκαναν τὸς πάντες και στὴ χώρα μας να μιλοῦν για τὴν κλιματική ἀλλαγὴ, δεν πρέπει να ἀγνοοῦμε ὅτι σὲ παγκόσμια κλίμακα τὰ ἀδιέξοδα εἶναι ἀκόμα πιδ ἐκρηκτικά, με πτυχές μάλιστα πὸυ δύσκολα ὑποψιαζόμεσθε. Χαρακτηριστική εἶναι πρόσφατη ἔκθεση τῆς UNICEF, σύμφωνα με τὴν ὁποία μεταξὺ 2016 και 2021 τέσσερα εἶδη καταστροφῶν πὸυ συνδέονται με τὴν κλιματική ἀλλαγὴ (πλημμύρες, καταιγίδες, ξηρασίες, πυρκαγιές) ὀδήγησαν σὲ 43,1 ἑκατομύρια ἔκτοπισμοῦς παιδιῶν σὲ 44 χώρες, με τὸ 95% τῶν ἔκτοπισμῶν να ὀφείλονται σὲ πλημμύρες και καταιγίδες. Ὁ ἀριθμὸς εἶναι σοκαριστικός. Για να ἀντιληφθοῦμε τὸ μέγεθός του, ἀρκεῖ να ἀναλογισθοῦμε ὅτι ἀντιστοιχεῖ σὲ περίπου 20.000 ἔκτοπισμοῦς παιδιῶν τὴν ἡμέρα! Ὅπως σημειώνει μάλιστα ἡ Ὀδρα Χιλ, ἐκ τῶν συγγραφέων τῆς ἔρευνας, «πρόκειται μόνο για τὴν κορυφὴ τὸυ παγόβουνου», καθὼς με τὴν προσμέτρηση και τῶν ἔκτοπισμῶν ἐξαιτίας φαινομένων πὸυ ἐκτυλίσσονται πιδ ἀργά, ὅπως εἶναι οἱ ξηρασίες, «ὁ ἀριθμὸς τῶν ξεριζωμένων παιδιῶν θα ἀποδειχθεῖ ὅτι εἶναι πολὺ μεγαλύτερος». Θυμόμαστε ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς Γενέσεως ὅτι ὁ Θεὸς πῆρε τὸν ἄνθρωπο και «ἔθετο αὐτὸν ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς τρυφῆς ἐργάζεσθαι αὐτὸν και φυλάσσειν» (β' 15). Αὐτὸ τὸ «ἐργάζεσθαι και φυλάσσειν» εἶναι ἡ ἀποστολή τὸυ ἀνθρώπου ἔναντι τὸυ κόσμου. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀμελεῖ αὐτὴ τὴν ἀποστολή, τότε ἀνοίγει τὸν ἀσκο τὸυ Αἰόλου.

ΛΟΓΟΚΡΙΣΙΑ ΧΩΡΙΣ ΟΡΙΑ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΚΗ

Δύσκολα θα φανταζόταν τὴν ἔκταση τῆς λογοκρισίας και τῆς κατευθυνόμενης ἐνημέρωσης στὴν ἐποχή μας, τὴν ἐποχὴ ὑποτίθεται τῆς ἐλεύθερης πληροφόρησης. Ἀφορμὴ γι' αὐτὲς τὶς σκέψεις ἡ τύχη μιᾶς ἐντελῶς ἀθῶας φωτογραφίας ἀπὸ τὸς Ἀσιατικούς Ἀγῶνες πὸυ διεξήχθησαν στὴν Κίνα. Ἡ φωτογραφία ἔδειχνε δύο ἀθλήτριες, τὴ Βου Γιάνι με τὸ νούμερο 4 και τὴ Λιν Γιουβέι με τὸ νούμερο 6 να ἀγκαλιάζονται μετὰ τὸν τελικὸ τῶν 100 μέτρων με ἐμπόδια, πὸυ διεξήχθη στὸ πλαίσιο τῶν Ἀσιατικῶν Ἀγῶνων τὴν 1^η Ὀκτωβριοῦ. Ἀφοῦ ἡ φωτογραφία ἀρχικά δημοσιεύθηκε ἀπὸ τὸν κρατικὸ ραδιοτηλεοπτικὸ φορέα τῆς Κίνας CCTV, μέσα σὲ μιὰ μόλις ὥρα ἀποσύρθηκε. Δύσκολα χωράει ὁ νοῦς τὸν λόγο αὐτῆς τῆς λογοκρισίας: Ὅπως οἱ δύο ἀθλήτριες ἀγκαλιάζονται, τὰ νούμερά τους 4 και 6 ἔρχονται τὸ ένα δίπλα στὸ ἄλλο, και αὐτὸ... θα μπορούσε να κάνει τὴ σκέψη ὁποιοῦ ἔβλεπε τὴ φωτογραφία να πάει στὶς 4/6 τὸυ 1989, τὴν ἡμερομηνία τῆς αἱματηρῆς καταστολῆς τῆς ἐξέγερσης τῆς πλατείας Τιέν Ἀν Μέν... Ἄς μᾶς ἐπιτραπεῖ να ποῦμε ὅτι αὐτὸ θυμίζει τὴν παράνοια τὸυ τελευταίου Σουλτάνου, τὸυ Ἀβδουλ Χαμίτ Β', πὸυ εἶχε δώσει ἐντολή να ἀπαλειφθεῖ τὸ χημικὸ σύμβολο τὸυ νεροῦ (H₂O) ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Χημείας σὲ ὅλη τὴν Ὁθωμανική Αὐτοκρατορία, διακρίνοντας μιὰ συνωμοσία εἰς βάρος του, καθὼς θεώρησε ὅτι τὸ Η παρέπεμπε στὸ ὄνομά του, Χαμίτ, και ἔτσι οἱ μαθητὲς δὲ ὅλη τὴν Αὐτοκρατορία θα μάθαιναν ὅτι ὁ Χαμίτ ὁ Δεύτερος εἶναι ἓνα μηδενικό...

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Καρύστη 14
105 61 ΑΘΗΝΑ